

BAZA PROJEKTÓW

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI, OPIEKA I POMOC PRAWNA

Informacje przedstawione w niniejszym dokumencie zgromadzone zostały na podstawie stron internetowych poszczególnych organizacji i instytucji. Centrum Stosunków Międzynarodowych nie ponosi odpowiedzialności za jakość prezentowanych tam informacji. Wszelkie prawa autorskie dotyczące tekstów odnoszących się do poszczególnych organizacji należą do tych organizacji. Niemniej jednak wykorzystanie niniejszej bazy we własnych badaniach i publikacjach powinno być jasno wskazane przez autora.

Niniejsza baza projektów powstała w ramach projektu iMAP – Mapa inicjatyw integracyjnych w Polsce, który zrealizowany został przy wsparciu Europejskiego Funduszu na rzecz integracji obywateli państw trzecich oraz budżetu państwa.

Spis treści

Legenda	4
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI WARSZAWA	5
ADMINISTRACJA WARSZAWA	5
NGO WARSZAWA	5
1 Partnerstwo @IterCamp	6
2 Fundacja „Akcja”	7
A) Portal FamilyLaw.pl	7
B) Edukacja Prawna	8
3 Fundacja Inna Przestrzeń	9
A) Centrum Wielokulturowe: porady formalno – prawne, szkolenia	9
4 Fundacja Melvana. Program integracji obywateli tureckich w Polsce	10
5 Fundacja Nasz Wybór	11
6 Fundacja Ocalenie	12
A) Pomoc dla uchodźców i imigrantów. Udzielamy następujących rodzajów wsparcia i pomocy	12
E) Pomoc dla repatriantów	12
I) Projekty: „MultiQulti: Punkt specjalistycznego poradnictwa dla cudzoziemców w W-wie	12
7 Fundacja Ormiańska KZKO	15
A) Kancelaria pomocy prawnej, zawodowej i integracyjnej dla obywateli państw trzecich.	
Konsultacje: edukacja, dzieci bez opieki, ochrona zdrowia, pomoc społeczna, praca.	15
8 Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej	16
B) Pomoc w poszukiwaniu pracy i mieszkania oraz porady prawne dla migrantów w Polsce	16
9 Fundacja Rozwoju „Oprócz Granic”	17
A) Centrum Powitania	17
C) Migranckie Centrum Karier i Pośrednictwa Pracy.	18
10 Fundacja Ternoplińska	19
11 HAI Centrum Pomocy Cudzoziemcom	20
12 Helsińska Fundacja Praw Człowieka	21
A) Pomoc prawna dla uchodźców i imigrantów	22
B) Migranci w Polsce - informacja i pomoc prawna	22
C) Prawnicy na rzecz uchodźców IV (zobacz też pkt. 11)	23
13 Instytut Spraw Publicznych	25
G) Prawnicy na Rzecz Uchodźców IV (zobacz też pkt. 10)	25
14 Klinika Prawa UW: Prawnicy na rzecz uchodźców II	26
15 Polska Akcja Humanitarna	27
D) Klub Pracy	27
16 Polskie Forum Migracyjne	30
A) Projekt: Infolinia Migracyjna. Czas trwania: październik 2007 - grudzień 2011	30
17 Polskie stowarzyszenie edukacji prawnej	31
A) Projekty Warszawa da się lubić oraz Wspólna Sprawa	31
B) Dyżury prawnika	31
C) Szkolenia	31
18 Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego	32
19 Proksenos	33
20 Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM)	34
A) Pomoc w dobrowolnym powrocie	34
B) Współpraca drogą do integracji	34
H) Migracje a zdrowie: Wzmocnienie ochrony zdrowia publicznego	35
I) Dzieci cudzoziemskie bez opieki	36
J) Migrant Info	37

21 Klub integracji obywatelskiej.....	38
A) Poznać, znaczy zrozumieć.....	38
22 Stowarzyszenie Interwencji Prawnej	39
D) Ewaluacja funkcjonowania instytucji społecznego wsparcia m. st. warszawy w zakresie właściwej realizacji praw przymusowych migrantów	39
G) PRZYJAZNY URZĄD DLA KAŻDEGO. Ewaluacja funkcjonowania Wydziału Spraw Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.....	40
H) SĄSIEDZI CZY INTRUZI - badania dyskryminacji cudzoziemców w Polsce.....	40
I) Prawnicy na rzecz uchodźców IV	41
J) Centrum Informacyjne dla Cudzoziemców	42
23 Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Pro Humanum.....	43
B) Przeciwdziałanie dyskryminacji w działaniach Policji	43
C) Ochotnicze Hufce Pracy w przeciwdziałaniu dyskryminacji i związanej z nimi przemocy. (zał 2).....	43
D) Media lokalne w przeciwdziałaniu dyskryminacji.	43
E) Biuro Porad obywatelskich	43
Wydarzenie archiwalne.....	43
F) Jednolity system poradnictwa obywatelskiego - rozwiązania modelowe.	43
24 Stowarzyszenie Wolnego Słowa	45
A) SWS pomaga uchodźcom	45
25 Transkultura i Dialog Międzykulturowy	46
26 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie.....	47
A) Indywidualny Program Integracji	47
B) Integracja do Samodzielności.....	48
C) POMOC INTEGRACYJNA.....	49
D) Integracja cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową. Rozwój systemu wsparcia instytucjonalnego na Mazowszu.	50
E) Międzykulturowe Centrum Adaptacji Zawodowej.....	50
27 Zgromadzenie Słowa Bożego. Księża Werbiści. Ośrodek Migranta Fu Shenfu.	51
A) Projekt dla imigrantów.	51
28 Forum Młodych Dyplomatów.....	52
A) Poradnia Prawna dla cudzoziemców	52
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI WROCŁAW	53
ADMINISTRACJA WRACŁAW.....	53
NGO WROCŁAW	53
1 Fundacja Integracji Społecznej PROM.....	53
A Świetlica	53
B Porady prawne.....	53
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI POZNAŃ	54
ADMINISTRACJA POZNAŃ	54
Komenda Wojewódzka Policji Pełnomocnik ds.ochrony praw człowieka.....	54
A) Krajowy Program Przeciwdziałania Dyskryminacji Rasowej, Ksenofobii i Związanej z Nimi Nietolerancji.....	55
B) Europejska Komisja Przeciw Rasizmowi i Nietolerancji.....	55
NGO POZNAŃ	56
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI KRAKÓW	57
ADMINISTRACJA KRAKÓW	57
NGO KRAKÓW	57
1 Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć.....	58
A) Program Monitoringu i Wsparcia Dostępu do Procedury Uchodźczej (AMAS) 2010.....	58
B) Projekt „Daj im szansę! - Zwiększenie szans integracji dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy przez pomoc prawną, przeciwdziałanie przemocy i kampanię społeczną”	59

C) Projekt „Witaj w Polsce! – Wsparcie integracji obywateli państw trzecich przez pomoc prawną i przeciwdziałanie dyskryminacji”	60
D) Kampania Informacyjna przeciwko handlowi ludźmi	61
2 Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne	62
3 Uniwersytet Jagielloński: Ośrodek Praw Człowieka	64
A) Projekt „Edukacja dla Integracji – Partnerstwo na Rzecz Uchodźców”	64
<u>2</u> Regionalne Centrum Integracji Społecznej, wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie	66
A) prowadzenie internetowego serwisu pn. Regionalne Centrum Integracji Społecznej (RCIS)	66
B) działalność informacyjno – edukacyjna	66
<u>3</u> Towarzystwo Interwencji Kryzysowej	67
A) Projekt: w naszym imieniu	67
B) Z Perspektywy Romów	67
WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI KATOWICE	71
ADMINISTRACJA KATOWICE	71
1 Komenda Miejska Policji w Katowicach	71
NGO KATOWICE	72

Legenda

Obszary:	Odbiorcy
E – Edukacja	OPT – Obywatele Państw Trzecich
PS – Polityka Społeczna	DOPT – Dzieci Obywateli Państw Trzecich
PO - Prawa Obywatelskie	C – Cudzoziemcy (jeżeli nie było nic wspomniane specjalnie o OPT)
WS - Wymiar Sprawiedliwości	R - Repatrianci
OZ – Opieka Zdrowotna	U – uchodźcy
WK - Wydarzenia Kulturalne	OP – Obywatele Polski
B – Badania	OPN – Obywatele Polski Nauczyciele
F – Finansowanie	OPU – Obywatele Polski Urzędnicy
WM – Współpraca Międzynarodowa	OPM – Obywatele Polski Młodzież
	OPD – Obywatele Polski Dzieci
	WWP – Wysoko Wykwalifikowani Pracownicy

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI WARSZAWA

ADMINISTRACJA WARSZAWA

NGO WARSZAWA

- 1 Partnerstwo @IterCamp: PS, WS, B – U
- 2 Fundacja „Akcja” : WS, PS – OPT
- 3 Fundacja Inna Przestrzeń: E, WS, PO, WK – C
- 4 Fundacja Melvana: E, WS, WK – OPT (Turcja), OPTD, OPD
- 5 Fundacja Nasz Wybór: OZ, WS, E, PS – OPT (Ukraina)
- 6 Fundacja Ocalenie: PO, PS, WS, E, WK, B – U, OPT, OPU
- 7 Fundacja Ormiańska KZKO: WS, E – OPT
- 8 Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej: E, PS, WS – OPT
- 9 Fundacja Rozwoju „Oprócz Granic”: E, WS, PS, B – OPT
- 10 Fundacja Ternoplińska: WS, E, PS, WK – OPT (Ukraina)
- 11 HAI Centrum Pomocy Cudzoziemcom: WS – C
- 12 Helsińska Fundacja Praw Człowieka: WS, PS, PO – U, OPT
- 13 Instytut Spraw Publicznych: E, PS, WS, B – OPT, U
- 14 Klinika Prawa UW: Prawnicy na rzecz uchodźców II: WS – U
- 15 Polska Akcja Humanitarna: E, PS, WS – C
- 16 Polskie Forum Migracyjne: E, PS, PO, WS – U, OPT, OP
- 17 Polskie stowarzyszenie edukacji prawnej: E, WS – C, U, OPM, OPN
- 18 Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego: E, PO, WS, B – C, inne
- 19 Proksenos: WS, PO – C (głównie Ukraińcy)
- 20 IOM: E, PS, PO, WS, OZ, WK, B – C, U, OPT, OPN, OP, OPU, DOPT, WM
- 21 Klub Integracji Obywatelskiej: E, PO, WS, PS, WK – C, I, OP, OPU
- 22 Stowarzyszenie Interwencji Prawnej: WS, E, PS, PO, B – C, U, OPT, OPN, DOPT
- 23 Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa obywatelskiego Pro Humanum: E, PS, PO, WS, WK – C, OPM, OPU, OP
- 24 Stowarzyszenie Wolnego Słowa: E, WS, WK – U (głównie Czeczeni)
- 25 Transkultura i Dialog Międzykulturowy: E, WS, PS, PO, WK – OPT (głównie Azjaci)
- 26 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie: E, WS, PS, PO - C, U, R
- 27 Zgromadzenie Słowa Bożego. Księża Werbiści. Ośrodek Migranta Fu Shenfu: E, WS – C, U, OPT, DOPT, OP
- 28 Forum Młodych Dyplomatów: WS - C

1 Partnerstwo @IterCamp

Partnerstwo o nazwie @IterCamp tworzą:

- Polski Czerwony Krzyż (organizacja zarządzająca),
- Instytut Polityki Społecznej UW,
- Stowarzyszenie na rzecz Integracji i Ochrony Cudzoziemców „Proxenia”,
- Fundacja „Ocalenie”,
- Ministerstwo Polityki Społecznej,
- Urząd do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców,
- Związek Harcerstwa Polskiego.

Partnerstwo realizowane będzie w ramach Tematu I: „**Pomoc w społecznej i zawodowej integracji osób ubiegających się o status uchodźcy**”.

Celem Partnerstwa jest wspieranie integracji społecznej i zawodowej osób ubiegających się o status uchodźcy poprzez następujące działania:

- wypracowanie innowacyjnego **pakiety usług na rzecz osób ubiegających się o status uchodźcy** przygotowujących ich do wejścia na rynek pracy po uzyskaniu statusu uchodźcy lub zgody na pobyt tolerowany, oraz **działania edukacyjne skierowane do pracowników instytucji polityki społecznej** (komponent instytucjonalny);
- diagnoza i prognoza naukowa kwestii migracyjnych i uchodźczych (komponent badawczy);
- przeprowadzenie wielopłaszczyznowego programu komunikacji z opinią publiczną na rzecz promowania postaw przychylnych cudzoziemcom / uchodźcom (komponent dotyczący kształtowania postaw w społeczeństwie przyjmującym).

Partnerstwo ma charakter sektorowy, a jego **grupą docelową są cudzoziemcy, którzy złożyli wniosek o nadanie statusu uchodźcy w RP i z powodu braku własnych środków finansowych korzystają ze świadczeń socjalnych w ośrodkach dla uchodźców**. Ponadto pośrednimi odbiorcami Projektu będą: pracownicy i wolontariusze wzorcowego ośrodka adaptacyjnego stworzonego w ramach Programu (ośrodek URiC w Czerwonym Borze, społeczność lokalna i całe społeczeństwo polskie).

Na Działanie 1 składają się następujące komponenty:

- nawiązanie współpracy z partnerami krajowymi i ponadnarodowymi,
- badania wstępne mające na celu kompleksowe przygotowanie do Działania 2 i 3,
- rozpoczęcie kampanii informacyjnej na rzecz promowania Partnerstwa.

Na Działanie 2 składać się będą m.in. następujące zadania:

- uruchomienie wzorcowego ośrodka adaptacji, do którego kwalifikowani będą cudzoziemcy objęci Programem (w ośrodku zapewniona zostanie – poza zakwaterowaniem i wyżywieniem – pomoc psychologiczna i prawna, indywidualna opieka mentorów, kursy języka polskiego i elementów kultury polskiej, kursy komputerowe oraz zawodowe);
- przeprowadzenie pogłębionych ogólnopolskich badań społecznych w zakresie problematyki Projektu;

2 Fundacja „Akcja”

A Portal FamilyLaw.pl

B Edukacja Prawna

A Portal FamilyLaw.pl

Portal Family Law. System informacji prawnej z zakresu prawa rodzinnego dla obywateli państw trzecich. Wielojęzyczny portal www.familylaw.pl powstał ze środków EFI i **jest skierowany do obywateli państw trzecich**. Ma on służyć lepszemu przygotowaniu obywateli państw trzecich do integracji ze społeczeństwem polskim, poprzez **dostarczenie im rzetelnej, wiarygodnej i całościowej informacji na tematy prawne** związane z zawieraniem związków małżeńskich z obywatelami Polski, sprawami rodzinnymi, rozwodowymi oraz kwestiami związanymi z opieką nad dziećmi. Portal zawiera również **moduły, szkolenia na odległość (e-learning)**, które ułatwią obywatelom państw trzecich zapoznanie się z polskim prawem rodzinnym i kulturowymi uwarunkowaniami życia rodzinnego w Polsce.

Projekt w pierwszym rządzie jest zaadresowany dla obywateli państw trzecich najczęściej wchodzących w związki z obywatelami Polski tj. obywateli Białorusi, Ukrainy, Rosji, krajów Arabskich i Wietnamu.

Dzięki naszym kursom e-learningowym obywatele ci będą mogli zapoznać się z istotnymi dla integracji z polskim społeczeństwem informacjami przebywając jeszcze na terenie kraju pochodzenia, i w ten sposób lepiej przygotować się do pobytu w Polsce.

Jakie dokumenty są potrzebne, by wziąć ślub? Co trzeba zrobić, żeby zarejestrować nowo narodzone dziecko? Jak zapisać siedmioletka do polskiej szkoły? Czy należy mi się opieka zdrowotna? Te i tysiące podobnych pytań zadają sobie cudzoziemcy, którzy decydują się na zamieszkanie w Polsce.

Chociaż do Warszawy od dawna ściągają całe rodziny Wietnamczyków, Białorusinów, Ukraińców czy Rosjan, nikt wcześniej nie zadał sobie trudu, by pomóc im w zrozumieniu polskiego prawa i obyczajów. Pomyśleli o nich członkowie stołecznej Fundacji "Akcja", realizującej projekty z zakresu szeroko pojętego poradnictwa. Na stworzonym przez nich portalu FamilyLaw.pl cudzoziemcy przeczytają o obyczajach i załatwianiu spraw w polskich urzędach, i to w swoim ojczystym języku. **Strona przetłumaczona została bowiem na ukraiński, rosyjski, białoruski, wietnamski i arabski, a także współczesną łacinę, czyli języki angielski i hiszpański.** Portal prowadzi kursy e-learningowe w zakresie polskiej obyczajowości i prawa, w których cudzoziemcy mogą brać udział jeszcze przed przyjazdem nad Wisłę.

- Projekt w pierwszym rządzie adresowany jest do obywateli "państw trzecich" najczęściej wchodzących w związki z Polakami, tj. obywateli Białorusi, Ukrainy, Rosji, krajów arabskich i Wietnamu - mówi Robert Kucharski z Fundacji "Akcja", koordynator projektu. - Treść portalu nie ogranicza się jedynie do kwestii prawnych. Chcemy umożliwić obcokrajowcom jak najlepsze zrozumienie naszej kultury oraz prawodawstwa. Ci ludzie są tutaj, żyją i pracują z nami. Często również wchodzą w związki z polskimi obywatelami i mają dzieci. Bywa, że z powodu niezrozumienia naszego modelu życia pozostają na marginesie kultury i prawa. Tylko poprzez podnoszenie poziomu ich świadomości umożliwimy im wejście do naszego społeczeństwa - tłumaczy Robert Kucharski.

B) Edukacja Prawna

Celem programu jest zwiększanie dostępu obywateli do pomocy prawnej i wymiaru sprawiedliwości oraz upowszechnianie zasad państwa prawa. Pomagamy organizacjom pozarządowym zajmującym się poradnictwem prawnym dla obywateli oraz specjalistycznym poradnictwem adresowanym do grup najuboższych lub dyskryminowanych społecznie. Wspieramy inicjatywy, które przyczyniają się do upowszechniania dobrych i eliminowania złych praktyk w polskim systemie prawnym.

Prowadzony przez nas w latach 2007-2009 konkurs dotacyjny adresowany jest do prawniczych organizacji pozarządowych, które zajmują się świadczeniem pomocy prawnej oraz działają na rzecz ograniczenia przepisów i praktyk dyskryminacyjnych w polskim prawie oraz zwiększenia przejrzystości i sprawności funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

W 2008 roku otrzymaliśmy 91 listów intencyjnych. 19 organizacji zaprosiliśmy do złożenia wniosków, spośród których komisja ekspertów wybrała 12 projektów. W dalszym ciągu niewiele organizacji podejmuje profesjonalne i systematyczne działania, które wychodzą poza świadczenie pomocy prawnej, dlatego ponownie zdecydowaną większość dotacji przekazaliśmy na projekty dotyczące poradnictwa prawnego dla grup zagrożonych dyskryminacją lub dla osób w trudnej sytuacji życiowej. Ponadto w 2008 roku, po raz ostatni, przekazaliśmy 23 dotacje na działalność sieci Biur Porad Obywatelskich, zrzeszonych w Związku Biur Porad Obywatelskich, które wspieraliśmy od 1999 roku. W 35 Biurach w różnych miastach Polski ponad 100 pracowników i wolontariuszy udziela rocznie około 30 000 informacji i porad prawnych (z zakresu prawa karnego, cywilnego, prawa pracy, a także praw uchodźców, praw konsumenckich i praw pacjenta) osobom, których nie stać na profesjonalną pomoc prawną. Biura działają w oparciu o wspólnie wypracowane standardy: m.in. dostępności, poufności, profesjonalizmu i niezależności, a doradcy w nich pracujący objęci są stałym cyklem szkoleń prowadzonych przez specjalistów.

W 2008 roku program finansowany był ze środków Instytutu Społeczeństwa Otwartego.

Dotacje: 523 400,00 zł

Koszty realizacji: 40 236,02 zł

Razem koszty programu: 563 636,02 zł

La Strada Fundacja Przeciwko Handlowi Kobiętami

Warszawa Poradnictwo prawne dla ofiar handlu ludźmi i osób zagrożonych tym problemem, konsultacje prawne dla świadków i ofiar przestępczości zorganizowanej, występowanie w roli przedstawiciela społecznego w postępowaniach sądowych. 42 600 zł

3 Fundacja Inna Przestrzeń

A) Centrum Wielokulturowe: porady formalno – prawne, szkolenia

B) Kontynent Warszawa

C) Wielokulturowe Street Party

D) Warszawa muzycznie zorientowana

E) Akcja Fundacji Inna Przestrzeń, "Dużego Formatu" i Gazeta.pl

Fundacja Inna Przestrzeń jest nie nastawioną na zysk organizacją pozarządową, działającą na rzecz demokracji, praw człowieka, wielokulturowości i tolerancji.

Fundacja stawia sobie za cel otwieranie nowych przestrzeni dla wypowiedzi artystycznej i społecznej. Realizuje niekonwencjonalne przedsięwzięcia kulturalne i artystyczne oraz nastawione na realną zmianę projekty społeczne w Polsce i w różnych regionach świata.

A) Centrum Wielokulturowe: porady formalno – prawne, szkolenia

Fundacja Inna Przestrzeń, w ramach projektu Pilotaż Warszawskiego Centrum Wielokulturowego prowadzi stały punkt konsultacyjny, w którym możliwe jest uzyskanie porad w sprawach formalno-prawnych związanych z: zakładaniem przez cudzoziemców organizacji pozarządowych oraz zagadnień związanych z prowadzeniem działalności kulturalnej i społecznej.

Z bezpłatnych porad mogą korzystać cudzoziemcy, którzy przyjechali do Polski w ciągu ostatnich 5 lat z kraju nienależącego do Unii Europejskiej (oraz nie będący w uchoźcami i nie starający się o taki status). Porady są udzielane bezpłatnie, w języku polskim, w siedzibie organizacji (adres: ul. Nowy Świat 23/25 lok. 30).

Pilotaż Warszawskiego Centrum Wielokulturowego – to projekt mający na celu wsparcie aktywności społecznej i kulturalnej środowisk cudzoziemskich w Warszawie.

W ramach projektu dla ww. cudzoziemców prowadzone są również:

- Szkolenia m.in. w zakresie: zakładania i rozwoju organizacji pozarządowej, zarządzania projektami, pozyskiwania funduszy.
- Różnorodne działania wspierające aktywność cudzoziemców w dziedzinie kultury, m.in.: wsparcie dla artystów, zapewnienie szkoleń specjalistycznych dla artystów i animatorów kultury, wsparcie w realizacji przedsięwzięć artystycznych i ich promocji.

Działanie portalu Kontynent Warszawa w ramach pilotażu Warszawskiego Centrum Wielokulturowego prowadzonego przez Fundację Inna Przestrzeń. Projekt dofinansowany z Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich i budżetu państwa oraz Biura Kultury m.st. Warszawy.

4 Fundacja Melvana. Program integracji obywateli tureckich w Polsce

Fundacja Mevlana jest organizacją non-profit o charakterze kulturalno-charytatywnym i została założona w 2005 roku przez społeczność turecką od dawna osiadłą w Polsce. Główny profil działalności naszej Fundacji to: **projekty charytatywne, pomoc ludziom potrzebującym programy kulturalne służące integracji społeczności tureckiej w Polsce, programy integracyjne i rozrywkowe dla dzieci tureckich i polskich.**

Dzięki współpracy z Unią Europejską mogliśmy również przeprowadzić program służący integracji społeczności tureckiej w Polsce. Polegał on m.in. na **wykładach z zakresu polskiego prawa gospodarczego, systemu prawnego oraz zapoznaniu z kulturą i tradycją Polski.**

5 Fundacja Nasz Wybór

Pomagamy

- przy legalizacji pobytu (pobyt czasowy, pobyt stały)
- w organizowaniu życia w Polsce
- w zatrudnieniu
- w rozwiązywaniu problemów z opieką medyczną w Polsce
- można u nasz uzyskać także inne rodzaje pomocy prawnej

Misja:

Fundacja Nasz Wybór działa na rzecz współpracy w sferze kultury, oświaty, polityki i gospodarki pomiędzy Polską i Ukrainą oraz promocji demokracji i wartości społeczeństwa obywatelskiego.

Cele Statutowe:

- Upowszechnianie i ochrona praw człowieka.
- Promocja i wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego poprzez rozpowszechnianie informacji/szerzenie wiedzy oraz prowadzenie edukacji prawnej.
- Przeciwdziałanie dyskryminacji Ukraińców w Polsce.
- Wzmacnianie dialogu międzykulturowego, działania w celu rozpowszechniania wiedzy o kulturze Ukraińskiej wśród Polaków.
- Kreowanie pozytywnego wizerunku imigrantów w Unii Europejskiej z udziałem mediów poprzez organizowanie akcji publicznych i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych.

Działalność:

Fundacja Nasz Wybór udziela doradztwa w sprawach społeczno-prawnych, umożliwiając obywatelom Ukrainy wywodzącym się z różnych środowisk kulturowych, religijnych i językowych spełnienie warunków uzyskania prawa pobytu w Polsce i łatwiejszą integrację ze społeczeństwem polskim. Fundacja monitoruje problemy, z którymi stykają się ukraińscy migranci w Polsce, a także organizuje spotkania z przedstawicielami władz polskich i ukraińskich. Od września 2008 roku Fundacja Nasz Wybór współpracuje z Fundacją Rozwoju „Oprócz Granic” (FROG) i Fundacją Forum Różnorodności przy prowadzeniu ruchomego punktu doradczego dla migrantów. Obecnie „Nasz Wybór” we współpracy z FROG doradza obywatelom Ukrainy w Centrum Powitania w Warszawie.

Doradztwo obejmuje między innymi:

- pomoc przy legalizacji pobytu (pobyt czasowy, stały, meldunek).
- pomoc przy organizowaniu życia w Polsce (sprawy związane z poszukiwaniem mieszkania, meldunkiem, itp.).
- pomoc przy zatrudnieniu (legalizacja pracy: pozwolenia na pracę, zakładanie i prowadzenie działalności gospodarczej, podatki).
- opieka medyczna w Polsce (dostęp do lekarza, itp.).
- inne rodzaje pomocy prawnej (np. ubezpieczenia, oświata dla migrantów, itp.).

Działalność kulturalno-informacyjna fundacji ma na celu zwiększenie akceptacji zarówno dla samego zjawiska migracji w społeczeństwach krajów przyjmujących, jak i dla działań służących integracji imigrantów. Działania te mają charakter kampanii społecznych prowadzonych dla polepszenia komunikacji między Ukraińcami a społeczeństwem przyjmującym, przewyciężenia negatywnych stereotypów oraz działania na rzecz tolerancji i porozumienia.

6 Fundacja Ocalenie

A Pomoc dla uchodźców i imigrantów.

B Fundacja organizowała warsztaty dla instytucji państwowych, Policji i Straży Granicznej, placówek edukacyjnych oraz organizacji pozarządowych dotyczących:

C Interwencje kryzysowe i mediacje

D Fundacja angażuje się w organizację wydarzeń kulturalnych, które służą:

E Pomoc dla repatriantów

F Organizacja oraz uczestnictwo w konferencjach

G Konferencja zorganizowana przez Fundację "Ocalenie":

H Udział w badaniach nad sytuacją uchodźców w Polsce

I Projekty

J MultiQulti. Punkt specjalistycznego poradnictwa dla cudzoziemców w Warszawie

K Kim Jestem? W poszukiwaniu własnej tożsamości...

A Pomoc dla uchodźców i imigrantów. Udzielamy następujących rodzajów wsparcia i pomocy:

- pełnomocnictwo w postępowaniach dotyczących statusu uchodźcy i innych form ochrony
- wsparcie w dostępie do służby zdrowia (towarzyszenie i tłumaczenie podczas wizyt lekarskich oraz motywowanie do leczenia)
- pomoc znalezieniu mieszkania
- pomoc w znalezieniu i utrzymaniu pracy
- wsparcie integracyjne (tłumaczenie różnic kulturowych i sposobów radzenia sobie z codziennymi trudnościami, pomoc w rozwiązywaniu poważniejszych problemów, ułatwiania nawiązywania znajomości z polskimi sąsiadami)
- wsparcie psychologiczne i socjalne
- doraźna pomoc rzeczowa (żywność, ubrania, środki czystości)

Organizacja warsztatów

E Pomoc dla repatriantów

Pomagamy osobom polskiego pochodzenia zamieszkałym w Gruzji, które starają się o repatriację do Polski w trzech głównych etapach tej drogi:

- w trakcie procedury ubiegania się o repatriację
- w staraniach o otrzymanie zaproszenia niezbędnego przed przyjazdem do Polski
- w aklimatyzacji i przystosowaniu się do życia w Polsce

Konsultacje

Fundacja udziela konsultacji osobom, instytucjom, organizacjom i firmom dotyczących przede wszystkim tematyki uchodźstwa i powiązanych z nim kwestii.

I Projekty: "MultiQulti: Punkt specjalistycznego poradnictwa dla cudzoziemców w Warszawie."

Okres realizacji: marzec 2009 r. - marzec 2010 r.

Tło projektu

W związku z coraz większym napływem do Polski innych grup cudzoziemców oraz zgłaszanie się imigrantów po pomoc w różnych sprawach do Fundacji - Fundacja postanowiła rozszerzyć zakres swoich działań. Na bazie doświadczeń związanych z pracą mentorów uchodźców w Fundacji rozpoczęły się działania mające na celu stworzenie bardzo podobnej instytucji, a mianowicie instytucji mediatora kulturowego. Mediator kulturowy, podobnie jak mentor to osoba bardzo dobrze

zintegrowana z polskim społeczeństwem, od lat mieszkająca w Polsce, będąca osobą znaną w swoim środowisku i kręgu kulturowym. W realizacji projektu „MultiQulti” biorą udział przedstawiciele czterech kręgów kulturowych: kaukaskiego, arabskiego, wschodnioeuropejskiego i afrykańskiego.

W ramach projektu będą realizowane następujące działania:

Punkt Konsultacyjny

Fundacja w ramach działalności Punktu Konsultacyjnego w Warszawie oferuje beneficjentom projektu „MultiQulti” codzienną pomoc zespołu specjalistów składającego się z mediatorów kulturowych, prawnika, doradcy zawodowego, psychologa i pracownika socjalnego. Do zadań zespołu w trakcie projektu będzie należało:

- mobilizacja cudzoziemców do społecznej i zawodowej integracji,
- pomoc w zrozumieniu polskich procedur i prawa,
- pomoc w poznaniu polskiej kultury i obyczajów dnia codziennego,
- pomoc w kontaktach z urzędami, służbą zdrowia, szkołami,
- specjalne wsparcie dla grup szczególnie wrażliwych (dzieci, samotne kobiety, osoby mające problemy z akulturacją),
- pomoc w znalezieniu mieszkania i pracy,
- mediacje w konfliktach, w których przynajmniej jedną ze stron są cudzoziemcy,
- zebranie potrzeb cudzoziemców w zakresie szkoleń.

Pracownicy Punktu Konsultacyjnego zajmują się:

- pomocą w kontaktach z personelem medycznym (kontakt z lekarzem, szpitalem)
- pomocą w znalezieniu mieszkania
- pomocą w znalezieniu pracy
- pomocą prawną
- pomocą w kontaktach z instytucjami polskimi: PESEL, NIP, rejestracja w Urzędzie Pracy
- pomocą w kontaktach z nauczycielami i szkołą
- pomocą psychologiczną
- poradnictwem międzykulturowym

Pomoc udzielana jest w następujących językach:

- angielskim
- arabskim
- czeczeńskim
- francuskim
- gruzińskim
- polskim
- rosyjskim
- ukraińskim

Kolejnym elementem projektu jest prowadzenie warsztatów dla cudzoziemców, które będą dotyczyły aspektów prawnych, kwestii związanych z poszukiwaniem zatrudnienia, kwestii zdrowotnych oraz kultury polskiej. Warsztaty będą dostosowane do potrzeb cudzoziemców, na podstawie rozeznania dokonanego przez mediatorów kulturowych wśród imigrantów zgłaszających się do Punktu konsultacyjnego.

Warsztaty dla cudzoziemców rozpoczną się we wrześniu 2009 r.

Bardzo istotnym elementem projektu „MultiQulti” jest przygotowanie i wydanie broszur/publikacji przeznaczonych dla cudzoziemców i zawierających podstawowe i niezbędne informacje, które

pomogą im po pierwsze poradzić sobie lepiej w pierwszym okresie przebywania w Polsce, a po drugie zapoznać się na kolejnym etapie życia w Polsce z sytuacją społeczno-kulturową i prawną naszego kraju. Dlatego też pierwsza publikacja „Pierwsze dni w Polsce” rozprowadzana będzie poprzez polskie konsulaty umiejscowione w krajach pochodzenia imigrantów, natomiast kolejne publikacje - broszura „Witaj w Polsce” i „Akulturacyjna” rozprowadzane będą poprzez Urzędy Wojewódzkie - Wydziały Cudzoziemców. Wszystkie broszury dostępne będą w czterech językach: angielskim, arabskim, francuskim oraz rosyjskim.

Dzień niepodległości

W celu zapoznania i pokazania w sposób jak najbardziej przyjazny i zrozumiały dla cudzoziemców elementy tradycji historyczno-kulturowej Polski, z okazji kolejnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości zorganizowana będzie dla cudzoziemców impreza z tej okazji. Przy tej okazji zaprezentowany będzie polski folklor oraz tradycyjne potrawy. Cudzoziemcy będą mogli obejrzeć polskie stroje ludowe z różnych regionów, poznać tradycyjne pieśni i tańce regionalne oraz spróbować kuchni polskiej. Dodatkowo dowiedzą się o okolicznościach odzyskania przez Polskę niepodległości i wielokulturowej historii naszego kraju.

Konferencja kończąca projekt

Podsumowaniem i zakończeniem projektu będzie konferencja na temat doświadczeń zdobytych podczas trwania projektu.

7 Fundacja Ormiańska KZKO

A) Kancelaria pomocy prawnej, zawodowej i integracyjnej dla obywateli państw trzecich.

Konsultacje: edukacja, dzieci bez opieki, ochrona zdrowia, pomoc społeczna, praca.

B) Konferencja: Ormiański sąsiad. 4 XII 2009 + oprawa artystyczna

A) Kancelaria pomocy prawnej, zawodowej i integracyjnej dla obywateli państw trzecich.

Konsultacje: edukacja, dzieci bez opieki, ochrona zdrowia, pomoc społeczna, praca.

Kancelaria jest częścią projektu, którego celem jest zapewnienie bezpłatnych porad prawnych, zawodowych, psychologicznych i kulturowych - osobom nowoprzybyłym na terytorium Polski, co ma pomóc w skutecznej integracji ze społeczeństwem polskim. Założeniem jest udzielanie pomocy osobom, które nie uzyskują jej w innych organizacjach, ani nie potrafią samodzielnie rozwiązać problemów administracyjnych i prawnych związanych z ich pobytem na terytorium Polski. Nieznajomość procedur prawnych stanowi dla nowoprzybyłych ogromną barierę, powstrzymującą np. przed wystąpieniem z odpowiednim wnioskiem do właściwego organu. Podobne przeszkody stanowi nieznajomość przepisów prawa pracy czy ograniczony dostęp do pomocy psychologicznej i interkulturowej. W licznie odnotowywanych przypadkach, brak wsparcia prawnego powoduje przedłużanie postępowań administracyjnych (często niczym nieuzasadnione), w sprawach dot. cudzoziemców, zwłaszcza w mniejszych miejscowościach. Projekt także dotyczy osób mieszkających w małych miejscowościach oraz tamtejszych struktur administracyjnych.

8 Fundacja Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej

A) Międzykulturowy Klub Malucha – wspieranie rozwoju małych dzieci oraz integracja rodzin polskich i imigranckich.

B) Pomoc w poszukiwaniu pracy i mieszkania oraz porady prawne dla migrantów w Polsce, Warszawa.

C) Edukacja rozwojowa i humanitarna - Warsztaty PCPM dla dzieci i młodzieży na temat dostępu do edukacji. Warszawa, Październik 2009.

B) Pomoc w poszukiwaniu pracy i mieszkania oraz porady prawne dla migrantów w Polsce, Warszawa.

Polska nie jest krajem, w którym imigrantom łatwo rozpocząć nowe życie.

Pomimo wysiłków podejmowanych przez Unię Europejską, Rząd RP oraz organizacje pozarządowe, proces integracji cudzoziemców z polskim społeczeństwem wciąż jest procesem trudnym, czasochłonnym i wymagającym ogromnej determinacji.

Bariery językowe, trudności w znalezieniu pracy czy odpowiedniego mieszkania, często wydają się barierami nie do pokonania. PCPM pragnie czynnie włączyć się w proces integracji, wychodząc naprzeciw problemom, z którymi, na co dzień borykają się imigranci przebywający w naszym kraju.

Oferujemy naszą pomoc w poszukiwaniu pracy, mieszkania, ale też w rozwiązywaniu problemów i nieporozumień pomiędzy cudzoziemcami a państwowymi instytucjami i urzędami.

Zapraszamy do współpracy obywateli spoza Unii Europejskiej, którzy otrzymali prawo legalnego pobytu na terenie Polski na minimum rok.

Osoby zgłaszające się osobiście lub telefonicznie do biura PCPM będą umawiane na spotkania ze specjalistą ds. poszukiwania pracy, ze specjalistą ds. poszukiwania mieszkania lub z prawnikiem.

Dzięki realizacji naszego projektu, imigranci objęci opieką PCPM będą mieli większą szansę na znalezienie pracy, mieszkania, czy też na rozwiązanie swoich problemów prawnych i urzędowych.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich.

9 Fundacja Rozwoju „Oprócz Granic”

A) Centrum Powitania

B) Migrantki portal wiedzy

C) Migrantki Centrum Karier i pośrednictwa Pracy

D) Défi. Wielowymiarowe wyzwania: badanie potencjału integracji migrantów w Polsce

Działania FROG mają na celu:

- wpływanie na zbliżenie narodów, społeczeństw i państw Regionu Europy Środkowej i Wschodniej poprzez krzewienie wzajemnej wiedzy i informacji oraz uświadamianie poczucia wspólnoty kulturowej i wspólnoty interesów;
- przekazywanie doświadczeń w rozwiązywaniu problemów i kwestii społecznych oraz upowszechnianie wiedzy o polityce społecznej wśród społeczeństw Regionu Europy Środkowej i Wschodniej;
- wspieranie działań na rzecz promowania Regionu Europy Środkowej i Wschodniej i tworzących go krajów;
- rozwój wzajemnych kontaktów pomiędzy środowiskami działającymi na rzecz rozwiązywania problemów i kwestii społecznych oraz zajmującymi się współpracą regionalną;
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych specjalistów zajmujących się wdrażaniem rozwiązań z zakresu aktywnej polityki społecznej oraz pracujących w instytucjach polityki społecznej lub służbach socjalnych;
- wpływanie na wzrost aktywności i partycypacji społecznej w dążeniu do zacieśniania więzi między narodami i społeczeństwami Regionu Europy Środkowej i Wschodniej.

A) Centrum Powitania

- Pomysł utworzenia **Centrum Powitania w Warszawie** powstał w głowach migrantek, które przybyły do Warszawy ze Wschodu i z Zachodu. Jak wielu innych cudzoziemców same musiały borykać się z różnymi problemami. Dlatego postanowiły stworzyć miejsce, w którym przybywający do Warszawy cudzoziemcy znajdą wyciągniętą pomocną dłoń. Dotychczas w najbardziej centralnej stolicy Europy nie istniało miejsce gdzie cudzoziemcy mogliby uzyskać kompleksową pomoc w najprostszych, a jednocześnie często bardzo złożonych sprawach.
- Na początku pomagaliśmy imigrantom z krajów azjatyckich, afrykańskich i byłego Związku Radzieckiego, napotykanym na mazowieckich bazarach – głównie na Jarmarku Europa i w Wólce Kosowskiej. Z czasem działania (jak to później nazwaliśmy) „Ruchomych Punktów Doradczych” objęły kolejne miejsca skupienia migrantów.

W kwietniu 2009 roku uruchomiono stały punkt doradczy zwany „Centrum Powitania” w Warszawie (ul. Górskiego 3 lok. 17). Dzięki dogodnemu położeniu w samym centrum miasta można tu łatwo dotrzeć i **zupełnie nieodpłatnie** skorzystać z rozmaitych usług świadczonych przez zespół specjalistów mówiących po rosyjsku, ukraińsku, angielsku, francusku i po polsku.

Staramy się, by wszyscy czuli się w naszym Centrum jak w domu i chcemy, żeby czuli się tak samo w całej Warszawie. Dlatego udzielamy wszelkich potrzebnych do tego informacji i współpracujemy z przyjaznymi imigrantom osobami, organizacjami, instytucjami i firmami.

C) Migranckie Centrum Karier i Pośrednictwa Pracy.

Migranckie Centrum Karier i Pośrednictwa Pracy jest prowadzone przez Fundację Rozwoju „Oprócz Granic” i utworzone przy stałym punkcie doradczym dla migrantów – Centrum Powitania w Warszawie.

Dysponujemy zespołem specjalistów ds. zatrudnienia, migracji oraz relacji międzykulturowych. Naszą misją jest zmniejszanie skali nielegalnego zatrudnienia cudzoziemców, w Polsce oraz wsparcie pracodawców w zakresie bezpłatnego doradztwa personalnego.

Oferujemy nieodpłatne usługi dla firm i instytucji:

- wsparcia w legalizacji pracy cudzoziemców oraz w procedurze ubiegania się o zezwolenie na pracę cudzoziemca;
  - doradztwa personalnego dla firm lub instytucji w zakresie możliwości zatrudniania cudzoziemców o różnych kwalifikacjach;
  - profesjonalnego prowadzenia procesów rekrutacyjnych cudzoziemców;
  - poradnictwa w zakresie prawa pracy;
  - nieodpłatnych cykli szkoleń kierowanych zarówno do pracodawców, jak też do cudzoziemców obejmujących problematykę zatrudnienia imigrantów na polskim rynku pracy.
- Nasza współpraca z pracodawcami polega na:**
- wyjaśnianiu zasad zatrudniania cudzoziemców;
  - profesjonalnym prowadzeniu procesów rekrutacyjnych na stanowiska;
  - bezpośrednich kontaktach z urzędami oraz pomocy w wypełnianiu dokumentów;
  - wsparciu w przygotowywaniu dokumentów niezbędnych do podpisania umowy o pracę bądź umowy cywilnoprawnej;
  - wsparciu merytorycznym w zakresie prawa pracy;
  - pomocy w wyjaśnianiu niestandardowych sytuacji i zapewnienie wsparcia prawnika;
  - pomocy przy procedurze ubiegania się o zezwolenie na pracę cudzoziemca;

Kandydaci

Posiadamy rozbudowaną bazę kandydatów – cudzoziemców zainteresowanych podjęciem pracy stałej, tymczasowej, w niepełnym wymiarze czasu. Nasi kandydaci posiadają kwalifikacje zawodowe przede wszystkim w obszarach:

- Obsługa klienta w różnych językach;
- Personel sprzątający;
- Opieka nad dziećmi i osobami starszymi;
- Pomoce domowe;
- Masażyści;
- Sprzedawcy i magazynierzy;
- Pracownicy produkcyjni;
- Studenci renomowanych polskich uczelni na różnych kierunkach.

10 Fundacja Ternopińska

Misją fundacji jest zjednoczenie przebywających w Polsce mieszkańców Ukrainy po to by ułatwić im obcowanie z kulturą ukraińską i uczestnictwo w życiu kulturalnym i społecznym Ukrainy oraz w tworzeniu społeczeństwa obywatelskiego. Fundacja Ternopińska zaprasza również do współpracy obywateli polskich, którzy zainteresowani są Ukrainą i jej kulturą, jak również obywateli innych krajów, aktywnie działających w organizacjach pozarządowych w Polsce.

Cele Statutowe:

- Wspieranie aktywizacji zawodowej migrantów z Ukrainy.
- Budowanie pozytywnego wizerunku Ukraińców w procesie integracji ze społeczeństwem polskim.
- Wspieranie i rozwijanie przedsiębiorczości wśród migrantów z Ukrainy w tym pomoc w zdobyciu nowych umiejętności w celu rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej na terenie Ukrainy.
- Budowanie i wspieranie postaw obywatelskich wśród społeczeństwa polskiego i ukraińskiego, w tym również wśród migrantów.
- Promowanie postulatów proekologicznego trybu życia.
- Promocja i wspieranie ukraińskiej kultury w Polsce.
- Rozpowszechnienie wiedzy w społeczeństwie polskim i ukraińskim na temat specjalnej rezolucji Zgromadzenia Parlamentarnego OBWE o zrównaniu zbrodni stalinizmu i nazizmu.

Działalność:

- Szkolenia adaptacyjne oraz szkolenia z zakresu prawa pracy i prawa pobytowego w Polsce dla nowo przybyłych migrantów, organizowanie staży dla migrantów ukraińskich posiadających kwalifikacje zawodowe przydatne na polskim rynku pracy.
- Warsztaty z zakresu wielokulturowości dla migrantów i obywateli polskich oraz promocja i nauczanie języka polskiego, ukraińskiego i rosyjskiego.
- Organizowanie szkoleń w celu rozwijania przedsiębiorczości wśród migrantów oraz organizowanie spotkań z polskimi przedsiębiorcami w celu zbierania praktycznych porad na temat prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce i na Ukrainie.
- Organizowanie spotkań i konferencji z udziałem polskich i ukraińskich przedstawicieli władz samorządowych na temat wpływu dojrzałej postawy obywatelskiej na zmianę elit politycznych kraju.
- Organizowanie debat i konferencji z udziałem przedstawicieli instytucji międzynarodowych i przedstawicieli społeczności migrantów na temat stalinizmu i nazizmu oraz doświadczeń rodzin migrantów w okresie stalinizmu. Promowanie wydawnictw publikujących książki o tej tematyce.
- Promowanie kultury ukraińskiej poprzez organizowanie warsztatów artystycznych i spotkań z działaczami kultury ukraińskiej oraz utworzenie ukraińskiej galerii sztuki współczesnej.

11 HAI Centrum Pomocy Cudzoziemcom

„H.A.I” COM Pomoc Cudzoziemcom jest firmą, która zajmuje się legalizacją pobytu i pracy cudzoziemców na terytorium Polski. W ramach naszej działalności oferujemy doradztwo w zakresie polskich przepisów dotyczących obcokrajowców a także reprezentację cudzoziemców przed właściwymi organami administracji publicznej w Polsce. Proponujemy Państwu kompleksową obsługę i pomoc w uporaniu się ze skomplikowanymi procedurami administracyjnymi w Polsce.

Legalizacja pobytu na terytorium RP

Oferujemy analizę sytuacji i pomoc w wyborze rodzaju legalizacji pobytu. Oceniamy jakość posiadanej dokumentacji i jej ewentualny wpływ na decyzję. Doradzamy sposoby dążenia do najszybszego uzyskania pobytu stałego. Reprezentujemy zainteresowane osoby przed właściwymi urzędami, piszemy wnioski, uzasadnienia, pomagamy skompletować wymaganą dokumentację, uzyskujemy potrzebne zaświadczenia. Monitorujemy przebieg sprawy, w razie konieczności składamy dodatkowe wyjaśnienia. Uczestniczymy w ewentualnych przesłuchaniach wyznaczanych w trakcie postępowania urzędowego. Wszystkie te czynności pozwalają na ograniczenie Państwa udziału w procedurze administracyjnej i zaoszczędzenie Państwa czasu. Formy czasowego i stałego pobytu na terytorium Polski:

- Zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony
- Zezwolenia na osiedlenie się
- Zezwolenie na pobyt rezydenta długoterminowego WE
- Wizy
- Zaproszenia
- Obywatelstwo polskie
- Zezwolenia na zakup nieruchomości

12 Helsińska Fundacja Praw Człowieka

- A) Pomoc prawna dla uchodźców i migrantów
- B) Migranci w Polsce informacja i pomoc prawna
- C) Prawnicy na rzecz uchodźców IV
- D) Program interwencji prawnej

Helsińska Fundacja Praw Człowieka w Polsce, z siedzibą w Warszawie, została założona w 1989 roku. Jej powstanie poprzedziła siedmioletnia działalność Komitetu Helsińskiego w Polsce, który pracował w podziemiu od 1982 roku. Po zmianie ustroju politycznego w Polsce w roku 1989 członkowie Komitetu postanowili ujawnić się i stworzyć niezależny instytut zajmujący się edukacją i badaniami w zakresie praw człowieka. Ponieważ obowiązujące wówczas prawo nie zezwalało na tworzenie niezależnych instytutów, zdecydowano się powołać fundację, która pełnić miała taką rolę.

Obecnie Helsińska Fundacja Praw Człowieka jest w Europie jedną z najbardziej doświadczonych i profesjonalnie działających organizacji pozarządowych zajmujących się prawami człowieka. Od 2007 r. mamy status konsultatywny przy Radzie Społeczno Gospodarczej ONZ (ECOSOC).

Fundusze na swą działalność Fundacja pozyskuje - od dużych fundacji, jak Ford Foundation, Open Society Institute, Trust for Civil Society in the CiS, Charles Stewart MOTT Foundation, The John D. and Catherine T. MacArthur Foundation, Fundacja im. Stefana Batorego, German Marshall Fund, Friedrich Naumann Stiftung, Freedom House; od współpracujących z nami organizacji pozarządowych, jak: Szwedzka Sekcja Międzynarodowej Komisji Prawników, Holenderski Komitet Helsiński, IDEE; od instytucji międzynarodowych, jak: Rada Europy, OBWE/ODHIR, z funduszy Unii Europejskiej, z funduszy Organizacji Narodów Zjednoczonych, jak również od sponsorów prywatnych, zwłaszcza kancelarii prawnych.

Współpraca z innymi organizacjami i instytucjami

Od początku swojego istnienia Helsińska Fundacja Praw Człowieka realizuje wspólne programy i działania z licznymi międzynarodowymi i zagranicznymi organizacjami i instytucjami. Spośród nich można na przykład wymienić:

- *na poziomie międzynarodowym:*

Rada Europy (Dyrektoriat Praw Człowieka), Centrum Praw Człowieka ONZ, Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE, Minority Rights Group International, Amnesty International, Penal Reform International, ELSA, International Commission of Jurists, International Institute for Human Rights - Strasbourg, ECRE, DARE Network, Sieć domów Praw Człowieka etc.

- *za granicą:*

Liczne krajowe komitety helsińskie (m. in. holenderski, szwedzki, norweski, czeski, słowacki, rosyjski, albański etc.), Memoriał, *Public Interest Law Initiative (Columbia University w Nowym Jorku)*, *Center for National Security Studies (Washington DC)*, *INTERIGHTS - Londyn*, Friedrich Naumann Stiftung, People in Need (Praga), liczne krajowe stowarzyszenia sędziów i adwokatów, etc.

- *w kraju:*

Realizowaliśmy i realizujemy wspólne programy m.in. z Fundacją im. Stefana Batorego, Polskim Biurem Friedrich Naumann Stiftung, Stowarzyszeniem Młodych Dziennikarzy POLIS, Centrum Konstytucjonalizmu i Kultury Prawnej Instytutu Spraw Publicznych, Fundacją im. Roberta Schumana.

Helsińska Fundacja Praw Człowieka służy ponadto fachowym doradztwem w zakresie problemów dotyczących naruszeń praw osobistych i politycznych oraz realizacji programów edukacyjnych, zarówno bardzo licznym organizacjom pozarządowym jak i instytucjom państwa (policja, wymiar sprawiedliwości, więziennictwo, straż graniczna itp.). Stale współpracujemy z Biurem Studiów i Analiz Sejmu oraz komisjami parlamentarnymi.

Beneficjentami rozmaitych szkoleń organizowanych przez Fundację byli członkowie kilkudziesięciu krajowych organizacji pozarządowych i ponad stu organizacji zagranicznych.

Wolontariusze

Utrzymujemy stały kontakt z absolwentami prowadzonej przez nas przez 17 lat Szkoły Praw Człowieka oraz prowadzonych wspólnie z Instytutem Nauk Prawnych PAN Studiów Podyplomowych "Prawa i wolności człowieka". Przeszło połowa z liczącej 930 osób grupy absolwentów obu tych programów współpracuje z nami w charakterze wolontariuszy przy wyjaśnianiu konkretnych spraw prowadzonych przez Fundację w okolicach ich zamieszkania (obserwacja procesów sądowych, wizyty w więzieniach i aresztach śledczych) oraz bierze udział w przeprowadzanych przez nas działaniach monitoringowych. W codziennej pracy Fundacji pomaga ponad 20 wolontariuszy, przeważnie studentów. Liczba chętnych do pomocy przekracza nasze potrzeby. Szerokie grono prawników (uczonych i praktyków) oraz pracowników naukowych innych dyscyplin (socjologia, psychologia, historia itp.) utrzymuje stały kontakt z Fundacją i w miarę potrzeb służy swoją wiedzą i umiejętnościami.

A) Pomoc prawna dla uchodźców i migrantów

Koordinator programu:

Agata Forys

Opis programu

Program Pomocy Prawnej dla Uchodźców i Migrantów powstał w 1992 roku. Podstawową działalnością Programu jest udzielanie bezpłatnych porad prawnych zgłaszającym się do Fundacji cudzoziemcom oraz podejmowanie działań litygacyjnych. W zakres działalności Programu wchodzi również monitorowanie przestrzegania przez polskie władze Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, postanowień Konwencji Genewskiej z 1951 r. dotyczącej Statusu Uchodźców, Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności oraz polskiego ustawodawstwa w sprawach cudzoziemców.

Prawnicy pracujący w Programie opiniują, jako eksperci, projekty aktów prawnych, programów dotyczących cudzoziemców, prowadzą działalność informacyjno - szkoleniową na temat definicji uchodźcy i praw przysługujących cudzoziemcom dla różnych grup osób, zarówno w Polsce jak i za granicą.

W ramach programu realizowane są obecnie następujące projekty:

- Prawnicy na rzecz Uchodźców IV ;
- Migranci w Polsce - informacja i pomoc prawna

Projekty zakończone:

- Networking on the Qualification Directive.

Program stale współpracuje z europejskimi organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz uchodźców, ECRE (European Council on Refugees and Exiles), Biurem Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych do Spraw Uchodźców, a także krajowymi instytucjami rządowymi i organizacjami pozarządowymi.

Opiekę merytoryczną nad programem sprawuje prof. Irena Rzeplińska.

B) Migranci w Polsce - informacja i pomoc prawna

Od marca 2009 r. Helsińska Fundacja Praw Człowieka realizuje projekt "Migranci w Polsce _ informacja i pomoc prawna. Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz budżetu państwa i będzie realizowany do końca 2011 r. Projekt, poprzez pomoc prawną i udzielanie informacji, ma się przyczynić do ułatwienia procesu integracji obywateli państw trzecich przebywających w Polsce, którzy nie znają polskich realiów i wymagają tym samym szczególnego wsparcia. W trakcie projektu opracowany zostanie również pakiet informacyjny, który ma być swoistym kompendium wiedzy o polskim prawie, instytucjach i polskim społeczeństwie, niezbędnej w codziennym życiu każdego cudzoziemca.

Poradnictwo prawne dla imigrantów obejmuje pomoc w kwestiach związanych z różnymi formami pobytu na terytorium RP (m.in. wiza, zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony, uzyskanie zezwolenia na osiedlenie się, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego WE, ubieganie się o nadanie obywatelstwa polskiego, zezwolenia na pracę), a także z zakresu prawa rodzinnego czy pomocy społecznej. Prawnicy udzielają również pomocy w różnych sprawach administracyjnych (jak np. pomoc w wypełnianiu wniosków i formularzy, kontaktowanie się z urzędami, innymi instytucjami i osobami prywatnymi _ np. pracodawcami w indywidualnych sprawach). Pakiet informacyjny ma pomagać w samodzielnym radzeniu sobie z problemami natury prawno-administracyjnej oraz wyzwaniem, które stawia polska biurokracja. Znajdą się w nim niezbędne z punktu widzenia migrantów informacje dotyczące kluczowych dla procesu integracji dziedzin życia: pracy, edukacji i opieki zdrowotnej w Polsce. Istotnym elementem pakietu informacyjnego będzie rozdział z zakresu wiedzy obywatelskiej _ będą w nim zawarte różnorakie wiadomości niezbędne dla pełnoprawnego funkcjonowania w Polsce (np. jak funkcjonują w Polsce sądy; co zrobić, gdy migrant jest ofiarą przestępstwa; jak bronić się przed dyskryminacją, jak korzystać z instytucji takich jak Rzecznik Praw Obywatelskich czy Państwowa Inspekcja Pracy, zagadnienia dotyczące wyznania, itp.). Treść pakietu zostanie ustalona na podstawie dotychczasowych doświadczeń Programu Pomocy Prawnej dla Uchodźców i Migrantów, doświadczeń zgromadzonych w trakcie udzielania porad prawnych oraz wiedzy zgromadzonej podczas realizacji innych projektów. Przewodnik zostanie wydany w sześciu językach tj. po ukraińsku, angielsku, rosyjsku, wietnamsku, chińsku i po polsku. Wydanie pakietu jest planowane na przełom 2009 i 2010 r. Będzie on dostępny na stronie internetowej Fundacji oraz zostanie rozesłany do polskich placówek dyplomatycznych tak aby osoby, które zamierzają przyjechać do Polski mogły zapoznać się z panującymi tutaj realiami. Projekt podsumowany zostanie podczas konferencji, która skupi się głównie na przeglądzie działań na rzecz integracji obywateli państw trzecich na przestrzeni ostatnich lat, diagnozie aktualnej sytuacji oraz dyskusji nad przyszłością działań na rzecz integracji obywateli państw trzecich. Wśród zaproszonych gości będą politycy, urzędnicy państwowi, eksperci ze środowiska naukowego, specjaliści z organizacji pozarządowych, dziennikarze oraz przedstawiciele środowiska imigrantów.

Projekt realizują:

Agata Foryś - koordynator Programu Pomocy Prawnej dla Uchodźców i Migrantów,

Agnieszka Mikulska - koordynator programu "Prawa mniejszości" oraz

Ewa Ostaszewska i Maciej Kawiński z Programu Pomocy Prawnej dla Uchodźców i Migrantów.

C) Prawnicy na rzecz uchodźców IV (zobacz też pkt. 11)

Od stycznia 2009 r. Helsińska Fundacja Praw Człowieka realizuje projekt "Prawnicy na rzecz uchodźców IV" we współpracy z Instytutem Spraw Publicznych, Stowarzyszeniem Interwencji Prawnej, Fundacją Polskie Forum Migracyjne, Fundacją Instytut na Rzecz Państwa Prawa, Kliniką Prawa UW i Kliniką Prawa UJ.

Projekt stanowi odpowiedź na zapotrzebowanie na profesjonalną pomoc prawną wśród cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce, z uwzględnieniem specyficznej

sytuacji grup szczególnie wrażliwych (rodziców samotnie wychowujących dzieci, małoletnich i małoletnich bez opieki, kobiet, osób starszych i niepełnosprawnych) i dostosowaniem sposobu świadczenia tej pomocy do zindywidualizowanych potrzeb uchodźców. W jego ramach udzielana jest również informacja i pomoc prawna dla osób, które uzyskały status uchodźcy lub inną formę międzynarodowej ochrony.

Działania w ramach projektu obejmują udzielanie bezpłatnej informacji i pomocy prawnej:

- osobom ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy;
- cudzoziemcom, którzy uzyskali status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zgodę na pobyt tolerowany w Polsce.

Świadczone w ramach projektu porady prawne obejmują poradnictwo ustne, sporządzanie opinii prawnych, przygotowywanie pism procesowych, w szczególności odwołań i skarg do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, reprezentowanie klientów w ramach procedury administracyjnej o nadanie statusu uchodźcy, w tym udział w wywiadach statusowych, a także podejmowanie na rzecz klientów działań o charakterze litygacyjnym oraz uczestnictwo w postępowaniach przed sądami administracyjnymi.

Projekt jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Uchodźczego oraz budżetu państwa.

Projekt realizują:

Agata Foryś
Ewa Ostaszewska
Karolina Rusiłowicz
Maciej Fagasiński

13 Instytut Spraw Publicznych

- A) Seminarium międzynarodowe "Wizerunek imigrantów a integracja"
- B) Psychoedukacja drogą do integracji II
- C) Psychoedukacja drogą do integracji
- D) SAŚIEDZI CZY INTRUZI. Badania dyskryminacji cudzoziemców w Polsce Program studyjny: Wsparcie techniczne dla administracji Ukrainy w zakresie koordynacji polityki migracyjnej w kontekście polskich doświadczeń
- E) Program studyjny: Wsparcie techniczne dla administracji Ukrainy w zakresie koordynacji polityki migracyjnej w kontekście polskich doświadczeń
- F) Obraz Europy - seria telewizyjnych programów talk show w autonomicznej Republice Krymu
- G) Prawnicy na Rzecz Uchodźców IV**

G) Prawnicy na Rzecz Uchodźców IV (zobacz też pkt. 10)

Projekt ma na celu rozwinięcie i poprawę oferty integracyjnej oraz poradnictwa zarówno dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, jak i osób objętych ochroną międzynarodową. W ramach projektu zostanie udzielona pomoc prawna i informacja prawna cudzoziemcom ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy, a także osobom, którym nadano status uchodźcy lub tym, które uzyskały inną formę ochrony międzynarodowej na terenie Polski. Ponadto uchodźcy uzyskają specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, społeczne oraz pomoc w dostępie do opieki medycznej. Powstanie również film informacyjno-edukacyjny dla cudzoziemców przedstawiający ich prawa i różne aspekty funkcjonowania polskiego społeczeństwa. Istotnym elementem projektu będą badania nad zjawiskiem uchodźstwa (analiza potrzeb integracyjnych, integracji na rynku pracy), badania dostępu do pomocy prawnej dla migrantów przymusowych w Polsce oraz analiza doświadczeń innych państw w integracji uchodźców. Projekt zakończy się międzynarodową konferencją dotyczącą wyzwań stojących przed społeczeństwami przyjmującymi osoby poszukujące międzynarodowej ochrony. Projekt stanowi kontynuację projektów Prawnicy na rzecz uchodźców I, II i III.

Partnerzy projektu:

Instytutu Spraw Publicznych
Klinika Prawa UW(Wydział Prawa i Administracji UW),
Helsińska Fundacja Praw Człowieka,
Fundacja Instytut na rzecz Państwa Prawa,
Stowarzyszenie Interwencji Prawnej,
Ośrodek Prawa Człowieka UJ,
Fundacja Polskie Forum Migracyjne.

Projekt jest współfinansowany przez Europejski Fundusz na rzecz Uchodźców

14 Klinika Prawa UW: Prawnicy na rzecz uchodźców II

Począwszy od 29 grudnia 2006 roku, Wydział Prawa i Administracji UW realizuje 12-miesięczny projekt finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Uchodźczego o nazwie „Prawnicy na rzecz uchodźców II”.

Projekt realizowany jest wspólnie przez WPiA UW – poprzez Klinikę Prawa UW (jako administratora), oraz Helsińską Fundację Praw Człowieka, Fundację Instytut na rzecz Państwa Prawa oraz Stowarzyszenie Interwencji Prawnej i polega na bezpłatnym udzielaniu porad prawnych i informacji prawnej cudzoziemcom starającym się o nadanie statusu uchodźcy lub uzyskanie zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, a także osobom, które taki status lub zgodę już uzyskały.

Informacja prawna oraz pomoc prawna udzielana jest bezpłatnie przez osoby posiadające profesjonalne przygotowanie prawnicze oraz językowe, jak również przez studentów działających w ramach Kliniki Prawa Uniwersytetu Warszawskiego oraz Uniwersyteckiej Poradni Prawnej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, pracujących wolontarystycznie pod kierunkiem pracowników naukowych. Pomoc prawna dostosowana jest do indywidualnej sytuacji każdej osoby. Polega na pomocy w uzyskaniu statusu uchodźcy oraz we wszelkich sprawach pośrednio związanych z procedurą uchodźczą, z uwzględnieniem kwestii medycznych i socjalnych. Pomoc udzielana jest stacjonarnie w siedzibach organizacji partnerskich oraz wyjazdowo w ośrodkach recepcyjnych dla cudzoziemców (głównie w Niemczech, Łukowie, Mosznej, Warszawie).

Ponadto w ramach projektu prowadzona jest analiza orzecznictwa w sprawach uchodźczych. Dodatkowym efektem projektu jest zacieśnienie współpracy między organizacjami zajmującymi się prawami uchodźców w Polsce.

Sponsor - Władza Wdrażająca Programy Europejskie

Partnerzy:

- * Fundacja Helsińska
- * FIPP
- * SIP

Inne:

15 Polska Akcja Humanitarna

- A) Uchodźcy do szkoły: przy współpracy z **Centrum Pomocy Uchodźcom i Repatriantom**
- B) Refugee 3
- C) Dom Uchodźcy
- D) Klub Pracy**
- E) Edukacja w zakresie uchodźstwa, repatriacji i współzależności globalnych

Misja i wizja

Naszą misją jest uczynić świat lepszym przez zmniejszenie cierpienia i promowanie wartości humanitarnych.

PAH pomaga ludziom w sytuacjach kryzysowych w jak najszybszym uzyskaniu samodzielności i przyjęciu odpowiedzialności za własną przyszłość. Jednocześnie skupiamy się na polskim społeczeństwie, kształtując postawy humanitarne i budując nowoczesną kulturę pomocy. Naczelną zasadą PAH jest efektywne działanie z poszanowaniem godności człowieka. Naszą zasadą, obowiązującą od samego początku działania fundacji, jest udzielanie pomocy bez względu na narodowość, rasę, religię czy stronę konfliktu.

Cele

Celem Fundacji jest organizowanie i niesienie pomocy humanitarnej i rozwojowej, dobroczynnej i charytatywnej, społecznie użytecznej i oświatowej oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Cele te Fundacja realizuje w szczególności poprzez:

1. Badanie i gromadzenie informacji o potrzebach pomocy;
2. Pozyskiwanie, przewóz i dystrybucję środków pomocy;
3. Tworzenie stałych i czasowych misji pomocy;
4. Tworzenie i wspieranie placówek pomocy;
5. Prowadzenie działalności wydawniczej i szkoleniowej;
6. Organizowanie imprez kulturalno-oświatowych i kampanii informacyjnych;
7. Organizowanie zbiórek publicznych;
8. Organizowanie konferencji i seminariów;
9. Prowadzenie edukacji humanitarnej i rozwojowej;
10. Organizowanie wypoczynku i czasu wolnego dla dzieci i młodzieży.

D) Klub Pracy

Uchodźcy i cudzoziemcy z ochroną uzupełniającą oraz z pobytem tolerowanym, mają takie same prawa do pracy w naszym kraju jak Polacy, mogą zarejestrować się w Urzędzie Pracy jako bezrobotni, w firmie prowadzi się dla nich taką samą dokumentację kadrową, księgową i finansową jak w przypadku pozostałych pracowników.

Od poniedziałku do środy, w godz. 9.00 - 16.00 w CPU ustalone są dyżury doradców zawodowych, którzy wspierają cudzoziemców w działaniach zmierzających do aktywizacji na rynku pracy. Każdy klient CPU może liczyć na pomoc tj.:

- opracowanie dokumentów aplikacyjnych (Curriculum Vitae i list motywacyjny),
- umieszczenie dokumentacji aplikacyjnej w bazie danych (po uprzednim wyrażeniu zgody klienta na umieszczenie danych osobowych w bazie CPU i przetwarzanie danych osobowych. Zgoda klienta jest potrzebna w przypadku przesyłania dokumentacji aplikacyjnej do pracodawców składających oferty pracy, odpowiadające ich kwalifikacjom i kompetencjom klientów),
- ustalenie oczekiwań dotyczących: stanowiska pracy oraz wynagrodzenia (informacje o wynagrodzeniu brutto/netto),
- uświadomienie realnej sytuacji na rynku pracy w kontekście oczekiwanych przez klienta stanowisk pracy i płacy,

- poszukiwanie alternatywnych stanowisk pracy, zgodnych z zapotrzebowaniami klienta;
- przedstawienie dostępnych ofert pracy,
- pozyskiwanie nowych miejsc pracy,
- udzielenie informacji zwrotnej o terminie kolejnego spotkania (możliwego o pozyskaną ofertę pracy),
- wskazanie możliwości pomocy instytucjonalnej (instytucji udzielających pomocy w głównych problemach klienta),
- umówienie kandydata na rozmowę z pracodawcą (cudzoziemcy dostają informacje o ofercie pracy i firmie, plan lub informację jak dojechać do danego pracodawcy),
- zapoznanie z technikami autoprezentacji, zachowań na rozmowie kwalifikacyjnej
- i etyki pracy,
- uzyskanie informacji na temat aktualizacji dotyczących uprawnień zawodowych i nostryfikacji dyplomów,
- udzielenie informacji o istnieniu innych instytucji i organizacji które mogą pomóc, uczyć jak uzyskać: PESEL, NIP, zarejestrować się w Urzędzie Pracy.

Oferty pracy dostępne z CPU pozyskiwane są w drodze:

- negocjacji z firmami/przedsiębiorcami,
- pozyskiwania ofert z polecenia,
- korzystania z ogłoszeń umieszczanych w gazetach branżowych i portalach internetowych związanych z pracą,
- kontaktów z pracodawcami którzy zatrudniali uchodźców.
- W celu nawiązania współpracy, staramy się docierać do nowych pracodawców lub osób fizycznych.

Etap pozyskania ofert pracy jest procesem czasochłonnym i często obejmuje takie etapy jak:

- **pierwsza rozmowa telefoniczna** (przedstawienie się doradcy, przedstawienie celu rozmowy i sprawdzenie możliwości odbycia rozmowy z osobą kompetentną np. osobą pracującą w dziale personalnym, rekruterem, bądź dyrektorem. Rozmowa ma na celu dotarcie do osoby, która mogłaby w przybliżeniu dookreślić możliwość współpracy a przede wszystkim sprawdzenie możliwości zatrudnienia cudzoziemca przez danego pracodawcę. Rozmowa kończy się umówieniem na rozmowę z osobą decyzyjną),
- **mailing** (forma przedstawienia oferty CPU poprzez przesłanie prezentacji multimedialnej. Informacje wprowadzają pracodawcę w tematykę prawną dotyczącą zatrudnienia cudzoziemców w Polsce),
- **druga rozmowa telefoniczna** (ma na celu wyjaśnienie kwestii zatrudnienia potencjalnych kandydatów),
- **pozyskanie oferty pracy** (opis pracodawcy, nazwa stanowiska pracy, numer referencyjny, miejsce wykonywania pracy, zakres obowiązków, wymagania dotyczące kandydata, termin nadesłania dokumentów aplikacyjnych),
- **przedstawienie oferty potencjalnym kandydatom,**
- **przesłanie dokumentów aplikacyjnych kandydatów do pracodawcy,**
- **umówienie na rozmowę kwalifikacyjną.**

Większość dostępnych oraz stale poszukiwanych przez CPU ofert pracy dotyczy stanowisk prostych oraz prac fizycznych takich jak: sprzątanie, roznoszenie ulotek, prace magazynowe, pomoc w kuchni, pielęgnacja zieleni miejskiej. Osoby zgłaszające się do CPU często posiadają wyższe wykształcenie, posiadają doświadczenie zawodowe, jednocześnie nie mają odpowiednich dokumentów, nostryfikowanych dyplomów bądź znajomości języka polskiego na poziomie komunikatywnym. Pierwsza praca, poza możliwością zarobku jest dla CPU jak i dla cudzoziemców wielkim doświadczeniem, dającym szansę na integrację społeczną, poznanie obyczajów i kultury oraz naukę lub podwyższanie umiejętności językowych.

Zainteresowanych zapraszamy do korzystania z naszych usług i do współpracy.

Działanie jest współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców oraz budżetu państwa w ramach projektu „Refugee.3 – Integracja cudzoziemców w Polsce”.

16 Polskie Forum Migracyjne

A) Projekt: Infolinia Migracyjna

B) Projekt: Migroteka

C) Projekt: Film dla cudzoziemców (Prawnicy na rzecz Uchodźców IV)

D) Projekt: Brwinów: moje okno na świat

Obszar działania: Integracja cudzoziemców w Polsce

A) Projekt: Infolinia Migracyjna. Czas trwania: październik 2007 - grudzień 2011

Opis projektu: Infolinia Migracyjna to sposób na uzyskanie informacji o uchodźcach i migrantach w Polsce online. To możliwość otwarta dla osób pracujących z cudzoziemcami, cudzoziemców i innych osób zainteresowanych sytuacją cudzoziemców w Polsce. Projekt, obecnie finansowany jest przez Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich. Infolinia Migracyjna powstała w 2008 roku dzięki wsparciu udzielonym przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego, Norweskiego Mechanizmu Finansowego oraz budżetu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach Funduszu dla Organizacji Pozarządowych.

Cel projektu: Projekt ma na celu stworzenie tytułowej infolinii - mechanizmu, dzięki któremu osoby odwiedzające portal PFM mogą zadać pytanie dotyczące cudzoziemców i uchodźców oraz ich funkcjonowania w różnych aspektach życia społecznego i uzyskać na odpowiedź online. Celem Infolinii jest zapewnienie szybkiej i fachowej informacji na temat sytuacji cudzoziemców w Polsce, aby kontakt (szczególnie zawodowy) cudzoziemiec-Polak przebiegał w atmosferze wzajemnego poszanowania i zrozumienia. Liczymy, że dzięki infolinii prawa cudzoziemców w Polsce będą lepiej przestrzegane. Dzięki mechanizmowi FOP, w ramach projektu Infolinia Migracyjna w 2007/2008 roku było możliwe merytoryczne i logistyczne wsparcie dla PFM w postaci szkoleń oraz zakupu niezbędnego sprzętu biurowego.

Działania: W latach 2007/2008 projekt Infolinia obejmował:

- prowadzenie Infolinii Migracyjnej
- działania szkoleniowe dla personelu PFM
- wzmocnienie infrastruktury PFM (zakup sprzętu)
- W latach 2009/2011 projekt Infolinia obejmuje:
- prowadzenie Infolinii Migracyjnej i rozbudowę jej formuły graficznej
- przygotowanie ulotek informacyjnych dla cudzoziemców na temat ich sytuacji w Polsce (4 ulotki rocznie)
- przygotowanie plakatów informacyjnych dla cudzoziemców (2 plakaty rocznie)

Rezultaty:

„Infolinia Migracyjna” ma przyczynić się do podniesienia poziomu świadomości na temat praw migrantów i uchodźców w polskim społeczeństwie, szczególnie wśród osób pracujących z tą grupą. Lepsze zrozumienie przyczyni się z kolei do zmniejszenia zjawiska dyskryminacji cudzoziemców wynikającej z dotychczasowej niewiedzy.

Z drugiej strony, Infolinia ma pomóc cudzoziemcom lepiej zrozumieć i poznać swoje prawa i obowiązki w Polsce, co pomoże im skuteczniej dochodzić swoich praw i lepiej funkcjonować w polskim społeczeństwie.

17 Polskie stowarzyszenie edukacji prawnej

A Projekty: „Warszawa da się lubić” oraz „Wspólna Sprawa”

B Dyżury prawnika

C Szkolenia z zakresu prawa dla cudzoziemców

D Zajęcia w szkołach i przedszkolach

E Spotkania z dziećmi w ośrodkach dla uchodźców

Polskie Stowarzyszenie Edukacji Prawnej w ramach swojej działalności zajmuje się również problematyką uchodźczą. Uczestniczymy w realizacji wielu programów pomocowych.

A) Projekty Warszawa da się lubić oraz Wspólna Sprawa

Przy pomocy finansowej ze środków Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego oraz w koalicji **MUR** zawartej z Polską Akcją Humanitarną ze środków pochodzących z EQUALA Organizujemy różnorodne aktywności, mające na celu pomoc cudzoziemcom przebywającym na terytorium Polski. Prowadzimy poradnictwo prawne o charakterze indywidualnym i grupowym w postaci szkoleń z podstaw wiedzy prawnej.

B) Dyżury prawnika

W siedzibie Polskiego Stowarzyszenia Edukacji Prawnej odbywają się dyżury prawnika, udzielającego porad indywidualnych cudzoziemcom posiadającym status uchodźcy lub posiadających zgodę na pobyt tolerowany. Ponadto w wybranych ośrodkach dla uchodźców przeprowadzane są szkolenia, które stanowią swoistego rodzaju poradnictwo prawne o charakterze grupowym.

C) Szkolenia

Specjalnie przygotowani trenerzy – prawnicy lub studenci prawa przeprowadzają szkolenia dotyczące przebiegu procedury ubiegania się o status uchodźcy oraz podstawowych zagadnień polskiego prawa. Chcemy żeby cudzoziemcy przebywający na terenie naszego kraju czuli się bezpiecznie i pewnie, dzięki posiadanej wiedzy dotyczącej podstawowych przepisów prawnych z zakresu prawa pracy, prawa administracyjnego, prawa cywilnego i gospodarczego. Wiedza na temat możliwości korzystania ze świadczeń w ramach pomocy społecznej, dotycząca informacji meldunkowych, związanych z wynajęciem mieszkania, znalezieniem pracy czy też rozpoczęciem nauki, stanowi fundamentalną podstawę do tego, aby cudzoziemcy mogli w miarę sprawnie zaadoptować się do polskich warunków.

Bardzo ważne jest nie tylko to, aby sami beneficjenci pomocy mieli świadomość swoich praw i obowiązków, ale również to, aby uwrażliwiać nasze społeczeństwo na problemy uchodźców i propagować postawy pełne tolerancji i gotowości udzielania pomocy ludziom znajdującym się w tak trudnej sytuacji.

18 Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego

Polskie Towarzystwo Prawa Antydyskryminacyjnego zostało powołane w dniu 9 grudnia 2006 r. Jest stowarzyszeniem działającym na podstawie ustawy Prawo o stowarzyszeniach. Członkami stowarzyszenia są prawnicy – adwokaci, radcowie prawni, prawnicy organizacji pozarządowych, których zainteresowania skupiają się wokół zagadnienia ochrony praw człowieka, przeciwdziałania dyskryminacji, promowania zasady równego traktowania w szczególności bez względu na płeć, wiek, rasę i pochodzenie etniczne, orientację seksualną, religię i przekonania i niepełnosprawność.

Celem Towarzystwa jest popieranie rozwoju nauki prawa antydyskryminacyjnego, upowszechnianie wiedzy w tym zakresie oraz aktywne działanie na rzecz zwalczania dyskryminacji.

Towarzystwo realizuje swoje cele w szczególności poprzez:

- inicjowanie i organizowanie badań naukowych, w tym prawno-porównawczych,
- przygotowywanie ekspertyz naukowych,
- upublicznianie dyskusji na temat zjawiska dyskryminacji,
- wspieranie osób dotkniętych dyskryminacją i problemami z nią związanymi, ze szczególnym uwzględnieniem pomocy prawnej łącznie z reprezentacją przed sądami
- powszechnymi, sądami międzynarodowymi oraz organami administracji publicznej,
- kształtowanie postaw tolerancji i przełamywanie uprzedzeń i stereotypów wobec grup narażonych na dyskryminację;
- działanie na rzecz ochrony praw człowieka i propagowanie wiedzy na ich temat
- propagowanie inicjatyw sprzyjających tworzeniu atmosfery zaufania i szacunku dla ludzi różnych religii, kultur i światopoglądów

19 Proksenos

Cele Statutowe:

Proksenos zajmuje się dostarczaniem kompleksowej pomocy migrantom, których życie lub zdrowie jest zagrożone.

Działalność:

Fundacja Proksenos zbiera fundusze na leczenie i utrzymanie, organizuje pomoc prawną w zakresie legalizacji i dalszego pobytu w Polsce oraz pomaga w znalezieniu pracy, podjęciu nauki lub otwarciu własnej firmy.

Działalność fundacji nie ogranicza się jedynie do obywateli Ukrainy, choć siłą rzeczy jest ich najwięcej – według szacunków fundacji i ambasady ukraińskiej nielegalnie przebywa w Polsce ponad 300 tys. Ukraińców. Fundacja Proksenos zajmuje się każdym, kto potrzebuje pomocy, bez względu na status prawny.

20 Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM)

Projekty/inicjatywy:

- A) **Pomoc w dobrowolnym powrocie**
- B) **Współpraca drogą do integracji**
- C) Aktywni i kompetentni. Migranci w społeczeństwie obywatelskim.
- D) Międzykulturowa szkoła w Wielokulturowym Mieście
- E) Kampania Handel ludźmi jest faktem
- F) Wystawa handel ludźmi nie zna granic
- G) Migracje a zdrowie: Kampania edukacyjna
- H) Migracje a zdrowie: Wzmocnienie ochrony zdrowia publicznego
- I) **Dzieci cudzoziemskie bez opieki**
- J) Migrant Info

A) Pomoc w dobrowolnym powrocie

Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji realizuje program pomocy w dobrowolnych powrotach do kraju pochodzenia. Projekt dobrowolnych powrotów skierowany jest do cudzoziemców, którzy nie uzyskali statusu uchodźcy lub azylu w Polsce, wycofali wniosek o status uchodźcy, a także pozostałych cudzoziemców, którzy nie mogą pozostać w Polsce.

Działania realizowane w ramach projektu obejmują doradztwo powrotowe, organizację podróży oraz pomoc w uzyskaniu dokumentów podróży.

Dodatkowe informacje o projekcie można uzyskać pod numerami telefonu: +48 (0) 22 538 91 69

B) Współpraca drogą do integracji

Realizacja projektu rozpoczęła się wraz z nowym rokiem 2010.

Celem projektu jest wspieranie integracji imigrantów w Polsce. Służyć temu ma rozwój kompetencji odpowiednich instytucji w zakresie opracowywania, realizacji i oceny polityki oraz działań mających na celu integrację imigrantów ze społeczeństwem polskim.

Integracja jest dynamicznym, dwustronnym procesem wzajemnego dopasowywania się imigrantów i społeczności lokalnej w wymiarze ekonomicznym, społecznym, kulturowym i politycznym. Sukces integracji zależy od zaangażowania i chęci imigrantów do adaptacji w nowym otoczeniu, ale także od gotowości społeczeństwa przyjmującego do akceptacji imigrantów i ich rodzin. W Polsce imigracja i integracja imigrantów są zjawiskami stosunkowo nowymi, w związku z czym brakuje doświadczeń i kompetencji w tym zakresie. Nie została jeszcze wypracowana strategia integracyjna. Brakuje systemu komunikacji i koordynacji działań pomiędzy resortami oraz różnymi instytucjami. Efektywna polityka integracyjna wymaga współpracy, koordynacji i komunikacji między instytucjami państwowymi i innymi podmiotami oddziałującymi na proces integracji imigrantów.

Aby usprawnić wspomniany system komunikacji i koordynacji, w ramach projektu „Współpraca drogą do integracji” powstanie krajowa platforma współpracy między organizacjami zrzeszającymi imigrantów a polskimi instytucjami. Platforma będzie służyła jako forum komunikacji i wymiany informacji oraz doświadczeń pomiędzy uczestniczącymi w niej instytucjami. Będzie także pełniła rolę mechanizmu konsultacyjnego, ułatwiającego rozwój, wdrażanie oraz ocenę strategii integracyjnej i podejmowanych działań w tym zakresie. Do udziału w platformie zostali zaproszeni przedstawiciele administracji rządowej i samorządowej różnego szczebla, innych instytucji publicznych, oraz związki

zawodowe, organizacje pracodawców, organizacje społeczne, kulturalne, religijne, media, partie polityczne, organizacje pozarządowe, a także organizacje zrzeszające imigrantów.

W ramach działalności platformy odbędą się seminaria poświęcone różnym zagadnieniom mającym wpływ na integrację imigrantów w Polsce, m.in. legalizacji pobytu, integracji społecznej i ekonomicznej, edukacji, równości w dostępie do dóbr i usług oraz przeciwdziałaniu dyskryminacji i ksenofobii, dostępowi do opieki medycznej, udziałowi migrantów w życiu publicznym. Seminaria będą okazją do omówienia dotychczasowych doświadczeń i dobrych praktyk stosowanych zarówno w Polsce, jak i w innych krajach. Podczas seminariów zostaną zdefiniowane wyzwania stojące przed Polską w zakresie integracji imigrantów oraz zaproponowane najkorzystniejsze rozwiązania. Podczas seminarium uczestnicy będą mogli wymienić poglądy i doświadczenia, poszerzyć swoje kwalifikacje oraz wiedzę na temat potrzeb imigrantów.

Uczestnicy platformy będą mieli możliwość korzystania ze strony internetowej, na której będą umieszczone informacje na temat działalności platformy.

Ponadto w ramach projektu zostaną zebrane informacje na temat prawodawstwa i praktycznych rozwiązań w zakresie integracji imigrantów stosowanych w wybranych krajach o większym niż Polska doświadczeniu w przyjmowaniu i integracji imigrantów. Następnie zostanie przeprowadzona analiza tych rozwiązań w kontekście polskim. Na podstawie zebranych informacji opracowany zostanie zestaw tzw. dobrych praktyk, ale także rozwiązań, które nie sprawdziły się w praktyce. Wyniki analizy zostaną omówione i przedstawione na forum platformy.

Projekt realizowany jest przez Międzynarodową Organizację ds. Migracji we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Osoby zainteresowane projektem prosimy o kontakt z Janiną Owczarek (jowczarek@iom.int).

Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich

H) Migracje a zdrowie: Wzmocnienie ochrony zdrowia publicznego

Projekt *Wzmocnienie ochrony zdrowia publicznego na nowych wschodnich granicach rozszerzonej Unii Europejskiej* realizowany przez biura IOM na Węgrzech, Słowacji i Rumunii (w ograniczonym zakresie), przy wsparciu ze strony Węgierskiego Uniwersytetu Pecs oraz Andaluzyskiej Szkoły Zdrowia Publicznego (EASP) oraz we współpracy ze Światową Organizacją Zdrowia (WHO), Europejskim Centrum Zapobiegania i Kontroli Chorób (ECDC) oraz Europejską Agencją Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (FRONTEX).

Cele projektu:

1. Obniżenie ryzyka w obszarze zdrowia publicznego związanego z migracją wzdłuż zewnętrznych granic rozszerzonej UE.
2. Dokonanie analizy i dokumentacji obecnej sytuacji w obszarze zdrowia publicznego w aspekcie zarządzania granicami w krajach UE tworzących nową wschodnią granicę strefy Schengen.
3. Promocję dostępu migrantów do adekwatnych i odpowiednich usług medycznych opartych na przestrzeganiu praw człowieka oraz świadczenia usług w zakresie medycyny pracy wobec funkcjonariuszy służb granicznych poprzez szkolenia, wypracowanie wytycznych dotyczących zdrowia publicznego w zarządzaniu granicami i w procedurach zatrzymań oraz stworzenie rekomendacji dla zmian strukturalnych.

4. Upowszechnienie rezultatów projektu oraz doświadczeń zebranych w trakcie realizacji w celu wzmocnienia bezpieczeństwa zdrowia publicznego wzdłuż całej zewnętrznej granicy rozszerzonej UE. W ramach projektu wypracowane zostaną następujące komponenty:

- raport z oceny sytuacji w poszczególnych krajach uczestniczących w projekcie
- scenariusz i materiały szkoleniowe (przeprowadzony również zostanie trening dla przyszłych trenerów)
- opracowanie wytycznych dotyczących zdrowia publicznego w zarządzaniu granicami i w procedurach zatrzymań oraz stworzenie rekomendacji dla zmian strukturalnych.

Na terenie Polski w realizacji projektu biorą udział: Straż Graniczna, Ministerstwo Zdrowia, Główny Inspektorat Sanitarny, Ośrodek Badań nad Migracjami.

Projekt jest współfinansowany ze środków programu Generalnego Dyrektoriatu ds. Zdrowia i Ochrony Konsumentów Zdrowie Publiczne 2006

I) Dzieci cudzoziemskie bez opieki

Podnoszenie świadomości na temat praw małoletnich cudzoziemców bez opieki poprzez kampanię informacyjną oraz zaangażowanie małoletnich cudzoziemców bez opieki w proces przygotowania kampanii.

Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji realizuje projekt skierowany do małoletnich cudzoziemców bez opieki przebywających w placówkach opiekuńczych, Celem projektu jest informowanie tych dzieci o przysługujących im prawach i potencjalnych niebezpieczeństwach związanych z opuszczeniem, bez opieki, kraju pochodzenia lub placówki opiekuńczej w kraju przyjmującym.

Unia Europejska zmagą się z coraz większym napływem dzieci cudzoziemskich bez opieki.

Najczęściej przybywają one z Europy Wschodniej, Afryki oraz Azji. Państwa członkowskie, które przyjmują dzieci cudzoziemskie bez opieki muszą zmierzyć się z różnorodnymi wyzwaniami, aby zapewnić dzieciom odpowiednią opiekę. Dzieci bez opieki narażone są na wiele niebezpieczeństw, m.in. stania się ofiarą handlu ludźmi, a także uwikłania w struktury przestępcze.

Projekt realizowany jest przez IOM w Austrii, Belgii, Bułgarii, Czechach, Polsce i Rumunii. W ramach projektu zbadane zostały potrzeby informacyjne dzieci cudzoziemskich bez opieki. W oparciu o wyniki tych badań zostanie przeprowadzona kampania informacyjna skierowana do dzieci cudzoziemskich przebywających bez opieki na terytorium Unii Europejskiej. Głównym elementem kampanii będzie film, organizowane również będą wydarzenia mające na celu zwiększenie świadomości opinii publicznej. Dostępne będą także materiały medialne takie jak DVD, broszury i spoty. Dodatkowo w ramach projektu zostanie zaktualizowany podręcznik dobrych praktyk dotyczących przyjmowania, ochrony i postępowania wobec małoletnich cudzoziemców bez opieki, opracowany przez IOM w 2008 roku.

Pytania dotyczące projektu prosimy kierować do pani Janiny Owczarek na adres mailowy: jowczarek@iom.int, lub telefonicznie dzwoniąc na numer : +48 22 53 89 211

Projekt współfinansowany jest przez Komisję Europejską w ramach programu „Prawa podstawowe i obywatelstwo”.

J) Migrant Info

Portal, na którym znajdują się informacje dotyczące istotnych kwestii dla imigrantów, związanych z:

Przyjazdem i pobytem w Polsce: formy legalizacji i ochrony pobytu.

Edukacją: procedury rekrutacji obcokrajowców na studia, do szkół, adresy jednostek organizujących kursy języka polskiego.

Służbą Zdrowia: ubezpieczenia, formy pomocy, regulacje prawne
Świadczeniami i pomocą społeczną

Pracą: procedury uzyskiwania pozwoleń, pośrednictwa

Uczestnictwem w życiu publicznym: prawo do głosowania, stowarzyszania się

Organizacjami zajmującymi się pomocą imigrantom w Polsce i na świecie: spis kontaktów.

21 Klub integracji obywatelskiej

A) Poznać, znaczy zrozumieć

Demokratyczna Unia Kobiet, realizująca projekt „Poznać znaczy zrozumieć” serdecznie zaprasza Imigrantki i Imigrantów legalnie przebywających w Polsce a także Polki i Polaków do Klubów Integracji Obywatelskiej w Gdańsku, Warszawie i Wrocławiu do wspólnego działania na rzecz budowania dialogu międzykulturowego.

Celem Projektu jest integracja imigrantów ze społeczeństwem kraju przyjmującego. Zbudowanie modelu współdziałania oraz świadomości zasad funkcjonowania społeczeństwa wielokulturowego, poprzez przełamywanie barier kulturowych, językowych, religijnych. Tym samym przeciwdziałanie zjawisku lęku kulturowego, poczucia zagrożeń społeczno-ekonomicznych. Wzbogacenia wiedzy celem poszanowania dla odrębności kulturowej.

W ramach projektu organizujemy dla Imigrantek i Imigrantów:

- warsztaty psychologiczne;
- warsztaty międzykulturowe;
- zajęcia z zakresu obowiązującego prawa;
- indywidualne porady: doradcy zawodowego, psychologa, prawnika

Zapraszamy na spotkania integracyjne Imigrantek i Imigrantów z Polkami i Polakami, z przedstawicielami instytucji rządowych i pozarządowych, liderami społeczności lokalnej, politykami, dziennikarzami. Razem będziemy celebrować uroczystości religijne i święta narodowe. Wspólnie pójdziemy do teatru, zwiedzimy ciekawe historycznie miejsca.

Udział w projekcie jest bezpłatny. Zainteresowane osoby proszone są o pobranie ankiety zgłoszeniowej i przesłanie lub dostarczenie do Klubu Integracji Obywatelskiej. Ankiety można też wypełnić i złożyć osobiście w siedzibie Klubu.

22 Stowarzyszenie Interwencji Prawnej

- A Równe prawa na Mazowszu
- B równy start we wspólnym mieście
- C Szkoła wielokulturowa
- D Ewaluacja funkcjonowania instytucji społecznego wsparcia m. st. warszawy w zakresie właściwej realizacji praw przymusowych migrantów**
- E Metodologia przygotowania bazy danych do identyfikacji zdarzeń o charakterze dyskryminacyjnym, ksenofobicznym czy rasistowskim
- F Równe szanse polskiej szkole
- G PRZYJAZNY URZĄD DLA KAŻDEGO. Ewaluacja funkcjonowania Wydziału Spraw Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego**
- H SAŚIEDZI CZY INTRUZI - badania dyskryminacji cudzoziemców w Polsce**
- I Prawnicy na rzecz uchodźców IV
- J Centrum Informacyjne dla Cudzoziemców**
- K Projekty Archiwalne (katalog)

D) Ewaluacja funkcjonowania instytucji społecznego wsparcia m. st. warszawy w zakresie właściwej realizacji praw przymusowych migrantów

grantodawca: Urząd m.st. Warszawy

termin realizacji: listopad - grudzień 2009

krótki opis projektu:

Celem projektu będzie ocena przestrzegania przez różnego rodzaju instytucje m.st. Warszawy powołane do zapewnienia różnych form wsparcia społecznego (pomoc społeczna, rodzinna, wsparcie na rynku pracy) stopnia przestrzegania praw migrantów przymusowych oraz spełniania ich oczekiwań odnośnie pomocy w prowadzonych przez nich działaniach.

W ramach projektu będą podjęte następujące działania:

Przygotowanie raportu na temat praw migrantów przymusowych w postępowaniach przed instytucjami wsparcia społecznego.

Przeprowadzenie wywiadów pogłębionych z pracownikami różnych urzędów. Planowane jest przeprowadzenie ok. 30 wywiadów z pracownikami różnych urzędów. Wywiady będą prowadzone zarówno z pracownikami pracującymi bezpośrednio z migrantami, jak również z kierownictwem jednostek. Celem wywiadu jest uzyskanie informacji o: warunkach pracy urzędników oraz podstawowych problemach w jego pracy. Badanie zostanie przeprowadzone w oparciu o przygotowany wcześniej scenariusz wywiadu dostosowywany do konkretnej instytucji i specyfiki pracy z klientem - cudzoziemcem.

Przeprowadzenie wywiadów fokusowych z cudzoziemcami. Przeprowadzonych zostanie ok. 4 grupowych wywiadów fokusowych, których celem będzie rozmowa nt. możliwych zmian w działaniach urzędów, by lepiej odpowiadały na potrzeby migrantów.

Opracowanie raportów cząstkowych z badań jakościowych oraz ilościowych.

Opracowanie ostatecznej wersji raportu oraz rekomendacji i ich konsultacja podczas seminarium

G) PRZYJAZNY URZĄD DLA KAŻDEGO. Ewaluacja funkcjonowania Wydziału Spraw Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego

grantodawca: Fundacja im. Stefana Batorego

termin realizacji: luty - listopad 2009

kwota dofinansowania : 48 350,00 zł

krótki opis projektu:

Cel projektu

- Sprawdzenie stopnia przestrzegania praw cudzoziemców przez Wydział Spraw Cudzoziemców Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w prowadzonych przez niego postępowaniach administracyjnych. Ewaluacja Urzędu dostarczy odpowiedzi na następujące pytania:
- Czy Mazowiecki Urząd Wojewódzki zapewnia jawne, jasne i przejrzyste procedury obsługi cudzoziemców?
- Czy istnieją standardy obsługi interesantów w Wydziale Spraw Cudzoziemców MUW?
- Czy istniejący system relacji zapewnia przestrzeganie przepisów regulujących status cudzoziemców w Polsce oraz przestrzeganie podstawowych praw człowieka: prawa do informacji, prawa do prywatności, zakazu ingerencji w życie osobiste?
- Jakie są warunki i organizacja pracy pracowników w urzędzie?

Opis działań

- W ramach projektu zostaną przeprowadzone badania wśród cudzoziemców korzystających z usług Urzędu. Badanie będzie się składało z dwóch części: badania ankietowego "w kolejce" przed Urzędem, które pozwoli na identyfikację głównych problemów w funkcjonowaniu Urzędu; wywiadów fokusowych w grupach językowych, uwzględniających cel przyjazdu do Polski, których tematem będą propozycje konkretnych problemów i rozwiązań.
- Kolejnym etapem ewaluacji będzie przeprowadzenie wywiadów pogłębionych z pracownikami Wydziału Spraw Cudzoziemców MUW na temat warunków ich pracy i problemów, z jakimi spotykają się, na co dzień w Urzędzie, a także propozycji zmian w funkcjonowaniu Urzędu.
- Na podstawie przeprowadzonych wywiadów, obserwacji pracy urzędu i analizy dostępnych dokumentów przygotowany zostanie raport zawierający propozycje rozwiązań poprawiających sytuację cudzoziemców i usprawniających pracę Urzędu, a także dokładny opis przeprowadzonej ewaluacji. Przed publikacją raport zostanie skonsultowany z władzami MUW oraz omówiony podczas spotkania "okrągłego stołu" z cudzoziemcami i pracownikami WSC MUW.

H) SAŚIEDZI CZY INTRUZI - badania dyskryminacji cudzoziemców w Polsce

grantodawca: Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz budżet państwa

termin realizacji: kwiecień 2009 - grudzień 2010

Partnerzy: Fundacja Instytut Spraw Publicznych oraz Instytut Socjologii UW

kwota dofinansowania : 358 207 zł

krótki opis projektu:

Celem projektu jest przeciwdziałanie dyskryminacji cudzoziemców w Polsce poprzez szczegółowe zbadanie stanu i przyczyn tego zjawiska.

Tworzymy podstawy do **skutecznej integracji** poprzez zdiagnozowanie problemów, przed jakimi stają obcokrajowcy pochodzący z państw trzecich w Polsce, w kontekście dyskryminacji oraz przedstawienie rekomendacji zmierzających do obniżenia napięć pojawiających się na drodze integracji obywateli państw trzecich z polskim społeczeństwem w tym kontekście.

Poprzez realizację projektu **zwiększamy zdolności w zakresie monitorowania** i oceny polityk oraz środków służących integracji obywateli państw trzecich poprzez zbieranie i analizę informacji dotyczących problemu dyskryminacji migrantów.

Dążymy także do **zwiększenia świadomości problemu dyskryminacji** jako czynnika utrudniającego skuteczną integrację migrantów w społeczeństwie.

Istotnym elementem projektu są **działania monitoringowe i rzecznicze**. Projekt jest podzielony na następujące działania:

Badania socjologiczne wśród migrantów, urzędników oraz praktyków, zajmujących się problematyką integracji oraz dyskryminacji (badań sprawdzają różne sfery życia cudzoziemców w Polsce - stosunki sąsiedzkie, współpracę z urzędnikami oraz ogólnie występowanie zjawiska dyskryminacji wobec nich.)

- Przeprowadzenie eksperymentu badawczego wśród pracodawców, sprawdzającego ich rzeczywistą chęć zatrudniania różnych kategorii cudzoziemców.
- Przeprowadzenie analiz prawnych i politologicznych dotyczących zjawiska dyskryminacji poprzez badanie prawa i praktyki jego stosowania w Polsce oraz w innych państwach członkowskich UE.
- Prowadzenie działań na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji cudzoziemców w Polsce poprzez inicjowanie i współpracę w trakcie procesu legislacyjnego oraz prowadzenie działań rzeczniczych.
- Opracowanie publikacji przedstawiających bogaty zasób wiedzy na temat zdiagnozowanych problemów oraz rekomendacji skierowanych zarówno do polskich instytucji i obywateli państw trzecich obecnych na polskim rynku pracy.
- Seminaria promujące wyniki projektu.

Wszystkie podejmowane działania mają na celu poprzez dobrą diagnozę zjawiska pomoc w wypracowaniu skutecznych narzędzi i programów integracji migrantów w Polsce, w tym poprzez stworzenie rozwiązań strukturalnych i w ten sposób będą zapobiegać dyskryminacji w przyszłości.

I) Prawnicy na rzecz uchodźców IV

grantodawca: Europejski Fundusz Uchodźczy

termin realizacji: 01.2009 - 12.2011

kwota dofinansowania : 165 653 zł

krótki opis projektu (cele, główne działania):

Projekt "Prawnicy na rzecz uchodźców IV" stanowi kontynuację projektów "Prawnicy na rzecz uchodźców I, II i III" i zorientowany jest na zaspokajanie zapotrzebowania na profesjonalną pomoc prawną wśród cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Rzeczypospolitej Polskiej, z zachowaniem szczególnej wrażliwości na specyfikę grup szczególnej troski (zwłaszcza małoletnich i małoletnich bez opieki, kobiet) i dostosowaniem sposobu świadczenia tej pomocy do zindywidualizowanych potrzeb beneficjentów. W jego ramach udzielana jest również informacja i pomoc prawna dla osób, które już uzyskały status uchodźcy lub inną formę ochrony w Rzeczypospolitej Polskiej. Ponadto, projekt obejmuje świadczenie doradztwa integracyjnego, wykraczającego poza pomoc prawną.

Świadczenie bezpłatnej pomocy i informacji prawnej dla osób starających się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce

Świadczone w ramach projektu porady prawne obejmują poradnictwo ustne, sporządzanie opinii prawnych, przygotowywanie pism i listów urzędowych, reprezentowanie klienta w ramach procedury administracyjnej o nadanie statusu uchodźcy, w tym udział w wywiadach statusowych, a także podejmowanie na rzecz klientów działań o charakterze litygacyjnym.

Informacja i pomoc prawna dla osób, którym nadano statusu uchodźcy oraz które uzyskały inną formę ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

W ramach projektu udzielana jest informacja prawna osobom, którym nadano statusu uchodźcy oraz które uzyskały inną formę ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Działanie to jest realizowane poprzez świadczenie tym osobom bezpłatnej informacji i pomocy prawnej osobiście przez prawników pracujących w Stowarzyszeniu i stanowi uzupełnienie działań prawnych prowadzonych na etapie procedury. To ważne działania, ułatwiające integrację w Polsce poprzez pomoc w realizacji praw uchodźców i działania, mające na celu przeciwdziałanie ich dyskryminacji, a w dalszej perspektywie wykluczeniu społecznemu.

Świadczenie doradztwa integracyjnego

Zakres konsultacji integracyjnych i międzykulturowych obejmuje szereg problemów integracyjnych, jakie stają przed uznanymi uchodźcami oraz osobami, które otrzymały zgodę na pobyt tolerowany. Konsultacje mają przede wszystkim wymiar praktyczny. Doradca integracyjny pomaga cudzoziemcowi odnaleźć się w polskiej rzeczywistości, spełniając jednocześnie funkcję tłumacza, przewodnika międzykulturowego oraz poniekąd pracownika socjalnego. Porady integracyjne i międzykulturowe stanowią uzupełnienie poradnictwa prawnego dla cudzoziemców.

J) Centrum Informacyjne dla Cudzoziemców

grantodawca: Europejski Fundusz na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich

termin realizacji: 02.2009 - 12.2011

kwota dofinansowania : 1 637 964 zł

krótki opis projektu (cele, główne działania):

Celem projektu jest wsparcie cudzoziemców, obywateli Państw Trzecich w ich integracji w Polsce poprzez pomoc w trakcie procedur legalizacyjnych oraz w rozwiązaniu innych problemów prawnych, z jakimi zetkną się w Polsce. Aby osiągnąć zamierzony cel w ramach projektu zostanie podjętych szereg uzupełniających się wzajemnie działań, podejmowanych w bliskiej współpracy przez trzech partnerów: Stowarzyszenie Interwencji Prawnej, Mazowiecki Urząd Wojewódzki oraz Fundację Polskie Forum Migracyjne.

W ramach projektu powstanie Centrum Informacyjne dla Cudzoziemców, w którym obywatele państw trzecich będą mogli uzyskać pomoc prawną w dziedzinach, w jakich będą jej potrzebowali, oraz wsparcie w zakresie prowadzonego postępowania legalizacyjnego w Polsce. Centrum będzie ściśle współpracowało z MUW i działającym w tej instytucji Punktem Informacyjnym dla Cudzoziemców.

Ponadto dla wzmocnienia informacji przygotowane zostaną ulotki i plakaty informacyjne oraz stworzona strona internetowa z informacjami dla cudzoziemców, połączona z Infolinią Migracyjną - internetowym narzędziem uzyskiwania informacji na tematy związane z migracją.

W celu poprawienia współpracy oraz sposobu załatwiania spraw cudzoziemców w MUW zostanie stworzony specjalny Zespół Doradczy, którego zadaniem będzie stworzenie standardów obsługi klienta oraz ujednoczenie działań urzędu i uwspólnienie interpretacji trudnych i niejasnych przepisów. Ponadto zostaną przeprowadzone szkolenia dla urzędników, które zarówno zwiększą ich kompetencje (wiedzę), ale także wyposażą w nowe umiejętności, które pozwolą im lepiej prowadzić sprawy i w konsekwencji przyczynią się do ocieplenia wizerunku Urzędu i do poprawy traktowania w nim migrantów.

23 Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego Pro Humanum

A Warszawa – miasto wielu kultur

B Przeciwdziałanie dyskryminacji w działaniach Policji (zał 1)

C Ochotnicze Hufce Pracy w przeciwdziałaniu dyskryminacji i związanej z nimi przemocy. (zał 2)

D Media lokalne w przeciwdziałaniu dyskryminacji.

E Biuro Porad obywatelskich

Wydarzenie archiwalne

F Jednolity system poradnictwa obywatelskiego - rozwiązania modelowe.

B) Przeciwdziałanie dyskryminacji w działaniach Policji

PRO HUMANUM - stowarzyszenie na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, w ramach partnerstwa z Komendą Stołeczną Policji, zrealizowało projekt szkoleniowy - Przeciwdziałanie dyskryminacji w działaniach Policji. Projekt miał na celu zwrócenie szczególnej uwagi na dyskryminację grup marginalizowanych, mniejszości narodowych, etnicznych, migrantów i uchodźców w Polsce. Poradnik antydyskryminacyjny dla funkcjonariuszy policji.

C Ochotnicze Hufce Pracy w przeciwdziałaniu dyskryminacji i związanej z nimi przemocy. (zał 2)

Został zrealizowany w ramach dofinansowania Departamentu ds. Kobiet, Rodziny i Przeciwdziałania Dyskryminacji w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej

E) Biuro Porad Obywatelskich

Poradnictwo obywatelskie dla osób w sytuacjach trudnych ze względu na płeć, narodowość, niepełnosprawność, naruszanie praw obywatelskich, pozostawanie bez pracy oraz konflikty wewnątrz rodzinne.

Pomoc specjalistów

Jeżeli jesteś osobą znajdującą się w sytuacji trudnej ze względu na: płeć, narodowość, bezrobocie, niepełnosprawność, konflikty rodzinne. Jesteś cudzoziemcem lub uchodźcą, czujesz się dyskryminowany/a, potrzebujesz wsparcia i porady. Możesz ją uzyskać w naszym biurze w poniedziałki i wtorki od godz. 11-18 w pozostałe dni od godz. 10-17, po uprzednim, telefonicznym lub e-mailowym umówieniu terminu spotkania.

Porad udziela prawnik, psycholog, doradca zawodowy

Doradztwo psychologiczno-społeczne

Obejmuje poradnictwo, konsultacje indywidualne, grupy wsparcia, diagnostykę – wyboru szkoły, badanie predyspozycji zawodowych młodzieży i dorosłych, narkomania, alkoholizm, przemoc.

Celem poradnictwa jest pomoc w osiągnięciu lepszego zrozumienia siebie i otaczającej nas rzeczywistości, uodpornienie się na sytuacje trudne, umiejętność zachowania się w sytuacjach kryzysowych.

Najczęściej zadawane pytania:

Doradztwo zawodowe

Doradztwo zawodowe to udzielanie osobom poszukującym pracy (zarówno bezrobotnym, jak i zamierzającym zmienić pracę) pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia. Coraz częściej doradztwo zawodowe staje się niezbędnym elementem w planowaniu własnej kariery zawodowej.

Celem doradztwa zawodowego jest pomoc osobie w osiągnięciu lepszego zrozumienia siebie samego po to, aby umożliwić trafny wybór pracy lub odpowiednią zmianę zawodu.

Doradztwo zawodowe świadczone jest w formie indywidualnej i grupowej:

Nasza pomoc polega na - pomocy w osiągnięciu lepszego zrozumienia siebie samego w odniesieniu do środowiska pracy, aby umożliwić realny wybór, zmianę zatrudnienia lub osiągnięcie właściwego przystosowania zawodowego.

Na każdym etapie życia możemy udzielić pomocy w wyborze typu szkoły, kierunku kształcenia, zatrudnienia, przekwalifikowywania lub ponownego zatrudnienia w przypadku utraty pracy.

Najczęściej zadawane pytania:

Wszystkie formy pomocy oferowane w BIURZE PORAD OBYWATELSKICH są bezpłatne.

24 Stowarzyszenie Wolnego Słowa

A) SWS pomaga uchodźcom

Jest nam bardzo miło zawiadomić Państwa, że w już w październiku 2009r. zaczynamy szkolenia w ramach projektu. Projekt możemy realizować dzięki wsparciu finansowemu Unii Europejskiej i Władzy Wdrażającej Programy Unijne, Funduszu na Rzecz Uchodźców oraz Budżetu Państwa. Do udziału w projekcie zapraszamy uchodźców narodowości czeczeńskiej, którzy posiadają status uchodźcy lub objęci są ochroną uzupełniającą.

W ramach projektu przeprowadzone zostaną następujące bloki szkoleniowe: blok kulturowy, język polski, informatyka, zasady otwierania własnej działalności gospodarczej, minimum sanitarne, zajęcia z doradca zawodowym.

Zajęcia będą prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę szkoleniową. Rekrutacja odbywać się będzie w systemie ciągłym.

Projekt, który razem z wami realizujemy ma na celu przygotowanie do otwierania własnych firm gastronomicznych. Pozwoli to państwu usamodzielnić się. Dodatkowym atutem projektu jest to, że krajobraz gastronomiczny Warszawy będzie wzbogacony o miejsca, w których warszawiacy będą mogli spróbować wspaniałych i smacznych dań kuchni czeczeńskiej.

Dostępne będą szkolenia w następujących dyscyplinach:

Blok kulturowy

Podczas zajęć słuchacze będą mieli okazję zapoznać się z kulturą polską, tradycjami i obyczajami. Poznają również zarysy historii Polski – walki narodu polskiego z okupantem, zarówno niemieckim jak i sowieckim. Zaprezentujemy film o Warszawie.

Język polski

Zajęcia z języka polskiego będą prowadzone w stopniu początkowym. Słuchacze poznają alfabet polski, podstawowe pojęcia gramatyczne. Nauczą się czytać i rozumieć tekst. Będą sami układali dialogi na określony temat.

Informatyka

Zajęcia z informatyki będą obejmowały zagadnienia podstawowe. Słuchacze zapoznają się z pakietami World i Office. Podczas zajęć nauczymy naszych beneficjentów zakładania własnej poczty elektronicznej, jak również poruszania się po internecie.

Zasady zakładania działalności gospodarczej

Zajęcia te są szczególnie ważne dla naszych słuchaczy, ponieważ niektórzy z nich z pewnością zechcą otworzyć własną działalność gospodarczą. Podczas tych zajęć poznają wszelkie przepisy dotyczące otwierania własnej firmy, pisania biznesplanu. Poznają również podstawy prowadzenia własnej księgowości.

Zasady sanitarne obowiązujące przy prowadzeniu zakładu gastronomicznego (HAACP)

Przewidujemy, że nasi słuchacze będą zainteresowani otwieraniem małych punktów gastronomicznych. Zatem poznanie przepisów dotyczących firm mających kontakt z żywnością jest bardzo potrzebny. Słuchacze będą wiedzieli jakie przepisy obowiązują obecnie w krajach Unii Europejskiej.

Spotkania z doradcą zawodowym

Konsultacje z doradcą zawodowym pozwolą na przedyskutowanie z nim własnych pomysłów na życie. Doradca pomoże wybrać najlepsze rozwiązanie. Podpowie również jak starać się o pomoc finansową przyznawaną osobom zarejestrowanym w Urzędzie Pracy, które zdecydują się na otwarcie własnej działalności gospodarczej.

Fundacja TransKultura i Dialog Międzykulturowy działa w myśl zasady, że dialog międzykulturowy jest środkiem porozumienia, wzajemnego poznania, tolerancji i integracji. Przenikanie kultur w dobie globalizacji przy jednoczesnym zachowaniu tożsamości kulturowej i narodowej jest możliwe, ponieważ procesy te odbywają się równolegle. Misją fundacji jest także zapewnianie doraźnej pomocy m.in. prawnej oraz materialnej imigrantom, zwłaszcza Azjatom, zamieszkałym w Polsce, zwiększanie ich aktywności w życiu społecznym, kulturalnym i politycznym w nowym miejscu zamieszkania. Ponadto fundacja pragnie brać czynny udział w dyskusji na temat procesu demokratyzacji w Azji i integracji Azjatów w Polsce oraz w Unii Europejskiej, w celu rozpowszechniania zasad państwa demokratycznego, obywatelskiego, poszanowania praw człowieka i obywatela oraz wolności słowa.

Cele Statutowe:

- Upowszechnianie i promowanie idei dialogu międzykulturowego i wielokulturowości.
- Wspieranie i upowszechnianie działań na rzecz ochrony praw i wolności człowieka, swobód obywatelskich, działań wspierających demokrację.
- Upowszechnianie i promowanie działań artystycznych, kulturalnych oraz intelektualnych osób pochodzących z mniejszości narodowych i etnicznych, w tym Wietnamczyków i Azjatów zamieszkałych w Polsce i w innych krajach Unii Europejskiej,
- Integracja Wietnamczyków, Azjatów i osób pochodzących z innych krajów, a zamieszkałych na terenie Polski i Unii Europejskiej, ze społeczeństwem polskim.
- Zwiększanie zaangażowania i uczestnictwa Wietnamczyków w życiu społeczno-kulturalnym w Polsce
- Zwiększenie wiedzy o kulturze Wietnamu i umiejętności posługiwania się językiem wietnamskim wśród dzieci wietnamskich wychowanych w Polsce i w innych krajach Unii Europejskiej.
- Krzewienie postaw tolerancyjnych wobec mniejszości etnicznych, narodowych i mniejszości seksualnej.
- Wspieranie działań na rzecz ekologii.

Działalność:

- Organizowanie koncertów, festynów, wystaw, festiwali w celu upowszechniania wiedzy o kulturach i sztukach innych narodów wśród społeczeństwa polskiego.
- Organizowanie konferencji, spotkań, seminariów, szkoleń, pokazów teatralnych i filmowych-promujących artystów i autorów wietnamskich.
- Wydawanie książek, czasopism lub innych publikacji, produkcja artystyczna i telewizyjna, w tym w języku wietnamskim.
- Inicjowanie i wpieranie nowatorskich rozwiązań w kulturze i sztuce.
- Organizowanie imprez rekreacyjnych i sportowych.
- Organizowanie i prowadzenie wystaw etnograficznych, wyrobów artystycznych, rękodzieł oraz wyrobów ludowo-tradycyjnych.
- Wspieranie działań i projektów mniejszości, grup dyskryminowanych i społeczeństw marginalizowanych.
- Działalność pomocowa, w tym przekazywanie osobom i organizacjom stypendiów i dotacji na cele zgodne z celami Fundacji,
- Współpraca z władzami samorządowymi i rządowymi, z organizacjami pozarządowymi polskimi i zagranicznymi.
- Działanie na rzecz mniejszości etnicznych, narodowych i mniejszości seksualnej, rozwijanie kontaktów i współpracy między społeczeństwami.

26 Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie

A) Indywidualny Program Integracji

B) Integracja do Samodzielności

C) Pomoc integracyjna

D) Integracja cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową. Rozwój systemu wsparcia instytucjonalnego na Mazowszu.

E) Międzykulturowe Centrum Adaptacji Zawodowej

A) Indywidualny Program Integracji

Program integracji ma na celu udzielenie cudzoziemcowi wsparcia w początkowym okresie życia w Polsce, wskazywać możliwości służące poprawie jego sytuacji, aktywizować do działań, które w konsekwencji przyczynią się do jego samodzielności ekonomicznej i pełnej integracji społecznej.

Czas trwania programu integracyjnego nie może być dłuższy niż 12 miesięcy. Indywidualny program integracji uzgadnia się wspólnie z cudzoziemcem, określając wysokość, zakres i formy pomocy, w zależności od jego sytuacji życiowej. Program ten powinien zawierać konkretne zobowiązania zarówno cudzoziemca, jak i powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W ramach indywidualnego programu integracji powiatowe centrum pomocy rodzinie jest zobowiązane do:

- udzielania informacji odnośnie pomocy określonej w programie;
- udzielania informacji o warunkach odmowy lub wstrzymania pomocy;
- współdziałania z cudzoziemcem i wspierania go w kontaktach ze środowiskiem lokalnym, w tym także w nawiązaniu kontaktów z ośrodkiem pomocy społecznej właściwym ze względu na miejsce zamieszkania;
- pomocy w znalezieniu mieszkania;
- prowadzenia z cudzoziemcem pracy socjalnej w celu poprawy jego funkcjonowania w środowisku społecznym;
- prowadzenia działań uzgodnionych z cudzoziemcem wynikających z jego indywidualnej sytuacji życiowej;
- wskazania pracownika – realizatora programu, który uzgadnia z cudzoziemcem program i wspiera go w okresie jego realizacji.

Cudzoziemiec biorący udział w indywidualnym programie integracji ma obowiązek:

- zameldować się w miejscu zamieszkania;
- zarejestrować się w urzędzie pracy w terminie ustalonym w programie i aktywnie poszukiwać zatrudnienia;
- uczestniczyć w kursach języka polskiego, jeżeli uchodźca go nie zna;
- współdziałać oraz kontaktować się z pracownikiem – realizatorem programu w ustalonych terminach, nie rzadziej niż 2 razy w miesiącu;
- współpracować z pracownikiem – realizatorem programu w podejmowaniu uzgodnionych działań wynikających z sytuacji życiowej uchodźcy;
- przestrzegać zobowiązań przyjętych w programie.

Jeśli cudzoziemiec nie będzie się wywiązywał ze swoich zobowiązań, zawartych w programie możliwe jest wstrzymanie udzielanej pomocy, zwłaszcza w przypadku braku aktywnego udziału w procesie swojej integracji, uporczywego i zawnionego niewykonywania zobowiązań przez cudzoziemca, wykorzystania pomocy niezgodnie z celem, w jakim została udzielona, podania nieprawdziwych danych odnośnie sytuacji życiowej (do czasu wyjaśnienia okoliczności udzielenia takich informacji). Udzielanie pomocy wstrzymuje się również wówczas, gdy cudzoziemiec przebywa ponad 30 dni w

zakładzie opieki zdrowotnej (do czasu opuszczenia zakładu) oraz gdy przeciwko cudzoziemcowi jest wszczęte postępowanie karne (do czasu prawomocnego zakończenia postępowania, chyba że cudzoziemiec został skazany prawomocnym wyrokiem sądu. Jeśli cudzoziemiec zostanie pozbawiony ochrony na terytorium RP, następuje odmowa udzielenia pomocy w formie zasiłku na pokrycie kosztów utrzymania (wymienione poniżej) oraz nauki języka polskiego.

B) Integracja do Samodzielności

Jedną z grup objętych działaniami w projekcie „Integracja dla samodzielności” są cudzoziemcy, **tzn. osoby ze statusem uchodźcy i ochroną uzupełniającą**. Przewidywana liczba uczestników to 70 osób. Chcąc uwzględnić indywidualne potrzeby i możliwości cudzoziemców, zaplanowano oddzielne działania dla osób dorosłych - gotowych do wejścia na rynek pracy, młodzieży oraz matek z małymi dziećmi.

a) Dla pierwszej grupy cudzoziemców (osoby dorosłe - gotowe do podjęcia pracy) został przewidziany cykl kursów i szkoleń.

Pierwsze szkolenie, w jakim wezmą udział cudzoziemcy, nazywa się „**W drodze do pracy**”. W ramach szkolenia odbędą się zajęcia z autoprezentacji prowadzone przez doświadczonego doradcę zawodowego. Tematyka zajęć obejmuje między innymi przygotowanie się do rozmowy z pracodawcą, porady jak przezwyciężyć stres na rozmowie kwalifikacyjnej, informacje związane ze skutecznym poszukiwaniem pracy. Szkolenie „**Znam swoje prawa**” prowadzone przez prawników na co dzień pracujących z cudzoziemcami, ma na celu przybliżyć istotne informacje z zakresu prawa pracy, dotyczące praw pracownika oraz prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Istotnym działaniem, proponowanym w ramach projektu jest **poradnictwo zawodowe**. Podczas indywidualnego spotkania każdy z uczestników może wybrać razem z doradcą szkolenie zawodowe, w którym weźmie udział po zakończeniu warsztatów. **Szkolenia zawodowe** dla cudzoziemców są dobierane w sposób indywidualny. Uczestnicy mają możliwość wzięcia udziału w szkoleniach zgodnie ze swoimi preferencjami, doświadczeniem oraz planami zawodowymi.

b) Dla młodzieży w wieku 15-18 lat przewidziane są zajęcia w okresie letnim.

Podczas wakacji młodzież cudzoziemska będzie miała możliwość aktywnego i efektywnego spędzenia wolnego czasu. W ramach „**Lata w mieście**” będą organizowane zajęcia integracyjne, wyjścia do kina, kawiarni, interesujących miejsc, a także wyjazdy poza miasto. Młodzież będzie mogła wziąć również udział w **warsztatach z autoprezentacji**, na których będzie mowa o budowaniu motywacji, wsparciu z zakresu podniesienia kompetencji życiowych i społeczno-zawodowych, a także zachęcanie do aktywnego poszukiwania pracy lub rozwijania własnych zainteresowań.

Po warsztatach organizowane będą także indywidualne zajęcia z **doradcą zawodowym**, podczas których będzie można omówić swoje dalsze plany edukacyjne i zawodowe.

c) Dla matek z małymi dziećmi organizowane będą warsztaty oraz wsparcie asystenta ds. rodziny i rynku pracy

Pierwsze warsztaty skierowane do mam „**Ja z dzieckiem**” przybliżyć będą problematykę związaną z opieką medyczną, systemem edukacji, w tym możliwościami zapisania dzieci do żłobka i przedszkola, a także kwestii związanych z wychowaniem dziecka. Ponadto, zaplanowano warsztaty „**Mama w wielkim mieście**”, w ramach których zostaną zorganizowane wyjścia do parków, domów kultury i innych miejsc przyjaznych mamom z małymi dziećmi. Przewidziane są także zajęcia relaksacyjno-oddechowe dla mam. Mamy w miarę swoich potrzeb będą mogły także skorzystać z pomocy **doradcy zawodowego, prawnika, psychologa lub asystenta ds. rodziny i rynku pracy**.

Asystent ds. rodziny i rynku pracy

Ważnym działaniem skierowanym do wszystkich grup będzie indywidualna pomoc asystenta w przypadku pojawienia się problemów związanych z podjęciem pracy, znalezieniem mieszkania lub innych kwestii dotyczących pobytu w Polsce.

C) POMOC INTEGRACYJNA

Pomoc integracyjna przysługuje cudzoziemcom legitymującym się statusem uchodźcy lub ochroną uzupełniającą.

Pomoc ta jest udzielana tylko w ramach programu integracji. Przyznanie pomocy jest poprzedzone wywiadem środowiskowym (w miejscu zamieszkania), to znaczy po rozpoznaniu przez pracownika socjalnego sytuacji rodzinnej, zdrowotnej materialnej, zawodowej, znajomości języka polskiego wnioskodawcy i członków jego rodziny oraz po uzgodnieniu programu integracyjnego.

Pomoc mająca na celu wspieranie procesu integracji przysługuje cudzoziemcowi od miesiąca kalendarzowego, w którym uchodźca wystąpił z wnioskiem o jej udzielenie wraz z kompletem dokumentów. Pomoc dla cudzoziemca przebywającego w ośrodku dla cudzoziemców przysługuje począwszy od miesiąca kalendarzowego, w którym cudzoziemiec opuścił ośrodek. Pomoc udzielana jest na okres do 12 miesięcy, licząc od miesiąca złożenia wniosku, po uprzednim rozpoznaniu przez pracownika socjalnego sytuacji rodziny (wywiad środowiskowy w miejscu zamieszkania) i opracowaniu indywidualnego programu integracji.

Pomoc obejmuje:

świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego
Przyznane środki mogą być wydatkowane na bieżące utrzymanie, w tym w szczególności na wyżywienie, ubranie, obuwie, opłaty związanych z utrzymaniem mieszkania, leczenie, zakup środków higieny. Świadczenia te mają także służyć na pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego. Są to opłaty kursów i lekcji języka polskiego, które są organizowane zarówno przez jednostki publiczne, jak i szkoły prywatne.

opłacenie składki na ubezpieczenie zdrowotne

Są one opłacane najczęściej wobec osób, które z racji wieku lub niepełnosprawności, poprzez rejestrację Urzędzie Pracy, jako osoby bezrobotne nie mogą być objęte ubezpieczeniem zdrowotnym.

Specjalistyczne poradnictwo

Specjalistyczne poradnictwo obejmuje udzielanie rad, wskazówek, opinii, informacji wymagających specjalistycznej wiedzy i umiejętności Można w szczególności wyróżnić poradnictwo prawne, psychologiczne, zawodowe, pedagogiczne Porad winny udzielać osoby legitymujące się odpowiednim wykształceniem i specjalizujące się w dziedzinie, w ramach której udzielają pomocy.

Wysokość świadczeń pieniężnych:

1) w okresie pierwszych 6 miesięcy realizacji programu integracyjnego:

- do 1.175 zł miesięcznie – dla osoby samotnie gospodarującej;
- do 822,5 zł miesięcznie na osobę – w rodzinie 2-osobowej;
- do 705 zł miesięcznie na osobę – w rodzinie 3-osobowej;
- do 587,5 zł miesięcznie na osobę – w rodzinie 4-osobowej i większej.

2) w okresie od 7 do 12 miesiąca realizacji programu integracyjnego:

- do 1.057,5 zł miesięcznie – dla osoby samotnie gospodarującej;
- do 740 zł miesięcznie na osobę – w rodzinie 2-osobowej;
- do 634,5 zł miesięcznie na osobę – w rodzinie 3-osobowej;
- do 528,75 zł miesięcznie na osobę – w rodzinie 4-osobowej i większej.

Minimalna kwota świadczenia pieniężnego wynosi 446 zł na osobę/miesięcznie.

Pomoc finansowa jest przyznawana w drodze decyzji administracyjnej, od której służy odwołanie.

D) Integracja cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową. Rozwój systemu wsparcia instytucjonalnego na Mazowszu.

Projekt realizowany przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego pt. „Integracja cudzoziemców objętych ochroną międzynarodową. Rozwój systemu wsparcia instytucjonalnego na Mazowszu”.

Cele projektu:

- organizacja szkoleń o prawach i obowiązkach oraz systemie funkcjonowania państwa i społeczeństwa polskiego,
- realizacja Indywidualnych Programów Integracji,
- nauka języka polskiego połączona z elementami wiedzy o Polsce i orientacji zawodowej w szkole językowej Lingua Mundi,
- organizowanie dwudniowych warsztatów dla kadry pracującej z cudzoziemcami korzystającymi z ochrony międzynarodowej na terenie woj. mazowieckiego,
- treningi antystresowe dla pracowników Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie, Ośrodków Pomocy Społecznej i innych instytucji.

W ramach projektu Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie:

- koordynuje nabór i uczestnictwo uchodźców w kursie języka polskiego w fundacji „Lingua Mundi”.
- koordynuje nabór i uczestnictwo w szkoleniu z praw i obowiązków uchodźców w Polsce,
- przygotowuje raporty finansowe dotyczące świadczeń przekazywanych uchodźcom,
- przygotowuje raporty merytoryczne po ukończeniu indywidualnego programu integracji,
- uczestniczy w szkoleniach podnoszących kompetencje międzykulturowe i warsztatach psychologicznych

E) Międzykulturowe Centrum Adaptacji Zawodowej

Projekt „Międzykulturowe Centrum Adaptacji Zawodowej” **Międzykulturowe Centrum Adaptacji Zawodowej** realizowany jest w ramach Inicjatywy Wspólnotowej Equal. Administratorem Projektu jest Uniwersytet Warszawski-Wydział Stosowanych Nauk Społecznych i resocjalizacji

Celem Partnerstwa jest promowanie rynku pracy otwartego dla wszystkich poprzez ułatwienie wejścia na ten rynek uprawnionym do pracy w Polsce repatriantom, uchodźcom, imigrantom oraz przedstawicielom osiadłych mniejszości kulturowych. Powiązanie z tematem A (Ułatwienie wchodzenia i powrotu na rynek pracy osobom mającym trudności z integracją lub reintegracją celem promowania rynku pracy otwartego dla wszystkich), dokonuje się poprzez cel i oczekiwany efekt działań - likwidację zjawiska dyskryminacji i nierówności osób odmiennych kulturowo na rynku pracy.

Działania Międzykulturowego Centrum Adaptacji Zawodowej obejmują trzy podstawowe kierunki:

- organizacja specjalistycznych kursów i szkoleń
- funkcjonowanie Międzykulturowego Ośrodka Doradztwa Zawodowego dla Repatriantów, Uchodźców i Imigrantów
- pomoc interwencyjna w wybranych sytuacjach kryzysowych

Kursy i szkolenia, ze względu na różnorodną tematykę, adresowane są do dwóch grup odbiorczych. Dla osób odmiennych kulturowo organizuje się kursy języka polskiego, prawa polskiego, kultury i obyczajowości oraz szkolenia z zakresu drobnej przedsiębiorczości. Organizowane są także kursy zawodowe, które dają możliwość zdobycia szybko kwalifikacji, niezbędnych do podjęcia pracy. Są to niedługie, dwu-trzymiesięczne kursy kończące się certyfikatem,

albo innym dokumentem upoważniającym do podjęcia danej pracy. Są to kursy komputerowe, masażu, prawa jazdy, inne.

Druga grupa do której kierujemy nasze szkolenia są to pracownicy służb społecznych, którzy zajmują się bezpośrednio uchodźcami, imigrantami oraz repatriantami. W ramach projektu zorganizowane zostały dwie edycje studiów podyplomowych pt. „Wspieranie osób odmiennych kulturowo na rynku pracy”.

Zadaniem Ośrodka Doradztwa jest poradnictwo zawodowe, prawne, kulturowe, psychologiczne i rodzinne. W skład Międzykulturowego Centrum Doradztwa Zawodowego wchodzi doradca zawodowy, prawnik, psycholog i doradca kulturowy.

- Doradca zawodowy przyjmuje w poniedziałki i środy w godz. od 9:00 – 13:00
- Doradca prawny przyjmuje we wtorki od 8:00- 15:00
- Doradca kulturowy , psycholog w czwartki od 8:00- 17:00

Centrum ściśle współpracuje z czterema Partnerami:

1. Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie
2. Fundacja Przeciwko Handlowi Kobietami La Strada
3. Ośrodek Kształcenia Kursowego w Centrum Kształcenia i Rehabilitacji Sp. z o.o.
4. Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej

27 Zgromadzenie Słowa Bożego. Księża Werbiści. Ośrodek Migranta Fu Shenfu.

- A) Projekt dla imigrantów**
- B) Kawiarenka internetowa
- C) Kurs Języka
- D) Przedszkole dzieci świata
- E) Duszpasterstwo – msze w językach obcych

- A) Projekt dla imigrantów.

(25/01/2010) Od lutego do grudnia 2009 r. Zgromadzenie Słowa Bożego realizowało program „Działania prawno-edukacyjne na rzecz integracji imigrantów z Azji”. Projekt ten powstał w oparciu o doświadczenie działającego od czterech lat Ośrodka Migranta Fu Shenfu i był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu na Rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich. W celu realizacji projektu Zgromadzenie zawarło umowę z Władzą Wdrażającą Programy Europejskie. Wietnamu i Chin, którzy przebywają w Polsce legalnie. Były to osoby, które otrzymały już decyzję o wydaniu pobytu tolerowanego przez Urząd Wojewody lub Urząd do Spraw Cudzoziemców w związku z niemożliwością wydalenia ich z terytorium Polski. Imigranci ci otrzymali w ramach projektu pomoc w wyrobieniu karty pobytu tolerowanego lub jej wymianie. Biuro prawne udzielało im również poradnictwa prawnego, aby mogli łatwiej dotrzeć do publicznych instytucji oraz usług na terenie naszego kraju. Kawiarenka internetowa była dla nich doskonałym narzędziem do poszukiwania niezbędnych informacji do znalezienia nowych miejsc pracy lub mieszkania.

28 Forum Młodych Dyplomatów

A) Poradnia Prawna dla cudzoziemców

W 2005 roku Grupa Prawna FMD zainaugurowała działalność Poradni Prawnej dla Cudzoziemców. Działalność Poradni opiera się przede wszystkim na udzielaniu pomocy prawnej cudzoziemcom chcącym prowadzić w naszym kraju istotną część swej działalności osobistej, bądź zawodowej, a także Polakom, pragnącym rozwiązać ich sprawy skupione poza granicami kraju.
www.law.diplomacy.pl

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI WROCŁAW

ADMINISTRACJA WROCŁAW

NGO WROCŁAW

1 Fundacja Integracji PROM: E, WS – OPT, C, OP, inne

1 Fundacja Integracji Społecznej PROM

A Świetlica

B Porady prawne

Porady prawne

Od lutego 2005 roku we Wrocławiu rozpoczęło swoją działalność Bezpłatne Biuro Porad Prawnych , którego podstawowym zadaniem jest edukacja w zakresie znajomości praw, procedur ich dochodzenia i wiążących się z tym konsekwencji. Fundacja, jak inne Organizacje Pożytku Publicznego, udziela porad w zakresie prawa pracy, bezrobocia, prawa mieszkaniowego, ubezpieczeń społecznych, prawa rodzinnego, **spraw dotyczących mniejszości narodowych.**

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI POZNAŃ

ADMINISTRACJA POZNAŃ

1 Komenda Wojewódzka Policji

1 Komenda Wojewódzka Policji Pełnomocnik ds. ochrony praw człowieka

- A) Krajowy Program Przeciwdziałania Dyskryminacji Rasowej, Ksenofobii i Związanej z Nimi Nietolerancji
- B) Europejska Komisja Przeciw Rasizmowi i Nietolerancji

Pełnomocnik ds. ochrony praw człowieka

Wielkopolski Komendant Wojewódzki Policji w Poznaniu, z dniem 1 stycznia 2008 roku, ustanowił **podkom. Wiesław Nowak** swoim Pełnomocnikiem ds. Ochrony Praw Człowieka.

Pełnomocnik ds. Ochrony Praw Człowieka urzęduje w Komendzie Wojewódzkiej Policji w Poznaniu przy ul. Kochanowskiego 2a (pok. 256).

Do zadań Pełnomocnika ds. Ochrony Praw Człowieka należą:

- propagowanie praw człowieka i dbanie o przestrzeganie standardów ich ochrony w jednostkach i komórkach organizacyjnych Policji na terenie województwa;
- bieżące monitorowanie działań Policji pod kątem respektowania godności ludzkiej i przestrzegania praw człowieka, a także proponowanie rozwiązań mających na celu utrzymanie wysokich standardów w tym zakresie;
- inicjowanie współpracy oraz utrzymywanie stałego kontaktu z instytucjami i organizacjami pozarządowymi mogącymi wspomóc działania Policji w dziedzinie ochrony praw człowieka;
- inicjowanie, monitorowanie i koordynowanie działań jednostek i komórek organizacyjnych Policji na terenie województwa, w zakresie realizacji zaleceń krajowych i międzynarodowych instytucji i organizacji powołanych do ochrony praw człowieka oraz zadań wynikających z krajowych programów dotyczących obszaru ochrony praw człowieka;
- sporządzanie informacji, opinii i stanowisk w przedmiocie oceny zgodności działań policjantów ze standardami ochrony praw człowieka;
- diagnozowanie potrzeb szkoleniowych, inicjowanie lub samodzielne organizowanie szkoleń niezbędnych do zapewnienia właściwego poziomu respektowania praw człowieka przez funkcjonariuszy Policji na terenie województwa;
- reprezentowanie Komendanta Wojewódzkiego Policji w krajowych i międzynarodowych przedsięwzięciach poświęconych prawom człowieka;
- sporządzanie rocznych raportów z działalności Komendy Wojewódzkiej Policji w zakresie ochrony praw człowieka
- bieżąca współpraca z Pełnomocnikiem Komendanta Głównego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka w zakresie realizacji ww. zadań.

Ponadto Pełnomocnik będzie również zaangażowany w wykonywanie zadań w ramach wdrażania w Policji w latach 2008-2009 zaleceń:

- Komisarza Praw Człowieka Rady Europy,
- Komitetu ds. zakazu stosowania tortur oraz innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania

- Oraz zadań wynikających z programu działania rządu w sprawie wykonywania wyroków Europejskiego Trybunału Praw Człowieka wobec RP.

Zalecenia te dotyczą m.in. zintensyfikowania działań mających na celu zwalczanie handlu ludźmi, zintensyfikowanie działań antydyskryminacyjnych, wzmocnienia programów edukacyjnych odnoszących się do użycia siły i broni przez policjantów, opracowania i wdrożenia systemu gromadzenia, przetwarzania i analizowania danych dotyczących skarg i postępowań dyscyplinarnych umożliwiających ocenę przestrzegania przez Policję Konwencji Międzynarodowych, których Polska jest stroną.

A) Krajowy Program Przeciwdziałania Dyskryminacji Rasowej, Ksenofobii i Związanej z Nimi Nietolerancji

Zjawiska rasizmu, ksenofobii i związanej z nimi nietolerancji są nie tylko pogwałceniem praw poszczególnych jednostek i grup, stanowią także poważne zagrożenie dla porządku społecznego. Obowiązkiem demokratycznych rządów jest podejmowanie odpowiednich działań zmierzających do przeciwdziałania narastającemu w całej Europie problemowi rasizmu i ksenofobii. Powinność ta spoczywa zarówno na władzach krajowych, jak i regionalnych oraz lokalnych. Problematyka tolerancji i nietolerancji ma ogromne znaczenie dla stabilnego funkcjonowania każdej społeczności. Respektowanie zasady tolerancji przez Państwo gwarantuje prawo do odmienności, która wynika z naturalnych różnic między ludźmi i świadomości, że również inni mają prawo do swej indywidualności. Te wartości sprawiają natomiast, że tolerancja staje się konieczna, o ile nie godzi ona w dobro innego człowieka. Tolerancja to stan harmonii przy poszanowaniu różnorodności. Rozwija się dzięki wiedzy, otwartości, komunikacji, wolności myśli i słowa. Tolerancja jest jednym z fundamentów europejskiej kultury. Przeciwnością tolerancji jest nietolerancja, dyskryminacja i ksenofobia w różnych sferach życia. Należy je likwidować poprzez kompleksowe działania, które określą normy, struktury i środki zaradcze, zapewniające uznanie godności i równości wszystkich ludzi oraz pełne poszanowanie praw człowieka. (z wprowadzenia do Krajowego Programu Przeciwdziałania Dyskryminacji Rasowej, Ksenofobii i Związanej z Nimi Nietolerancji na lata 2004-2009)

Pamiętajmy:

Zgodnie z art. 32 Konstytucji RP nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne i wszyscy są wobec prawa równi.

Dla zainteresowanych zamieszczam też ciekawe opracowanie Anny Szul-Szuwały oraz Macieja Knurowskiego "Zakaz dyskryminacji rasowej w polskim systemie prawnym".

Dodatkowo w załącznikach znajdziecie Państwo również Ustawę z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym.

B) Europejska Komisja Przeciw Rasizmowi i Nietolerancji

W tym miejscu mogą Państwo zapoznać się z działalnością Europejskiej Komisji Przeciwko Rasizmowi i Nietolerancji. Komisja ta jest ciałem powołanym przez Radę Europy składającym się z niezależnych ekspertów. Jej celem jest zwalczanie na poziomie paneuropejskim rasizmu, ksenofobii, antysemityzmu i nietolerancji przy uwzględnieniu zasad ochrony praw człowieka. Zjawiska te nie są obce również naszemu społeczeństwu i dotychczas Komisja trzykrotnie analizowała sytuację w Polsce. Analizy te oparte są na wielu różnorodnych źródłach (zarówno dokumentach krajowych i międzynarodowych, jak i wizytach kontaktowych ze środowiskami rządowymi i pozarządowymi). W raportach końcowych z poszczególnych badań zawarte są zalecenia, których wykonanie podlega ocenie w następnych raportach.

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI KRAKÓW

ADMINISTRACJA KRAKÓW

NGO KRAKÓW

- 2 Centrum Pomocy Prawnej im Haliny Nieć: E, PS, PO, WS – OPT, U, OPU, OP
- 3 Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne: E, PS, PO, WS, WK, B – PO, OPT (Ormianie)
- 4 Ośrodek Praw Człowieka UJ: E, PO, WS – U, OPT
- 5 Regionalne Centrum Integracji Społecznej, wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie: E, PO, WS – OPT, C, inni
- 6 Stowarzyszenie Interwencji Kryzysowej: E, PS, PO, WS – U, OPT, I, C

Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć.

A Program Monitoringu i Wsparcia Dostępu do Procedury Uchodźczej (AMAS) 2010

B Projekt „Daj im szansę! - Zwiększenie szans integracji dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy przez pomoc prawną, przeciwdziałanie przemocy i kampanię społeczną”

C Projekt „Witaj w Polsce! – Wsparcie integracji obywateli państw trzecich przez pomoc prawną i przeciwdziałanie dyskryminacji”

D Kampania Informacyjna przeciwko handlowi ludźmi

E Pomoc i konsultacje prawne

A) Program Monitoringu i Wsparcia Dostępu do Procedury Uchodźczej (AMAS) 2010

W roku 2010 Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć podejmuje dalszą inicjatywę monitoringową w ramach Programu Monitoringu i Wsparcia Dostępu do Procedury Uchodźczej (AMAS) realizowanego we współpracy z UNHCR. Priorytetowymi działaniami będą monitoringi ośrodków detencyjnych i wschodniej granicy Polski, jak również organizacja szkoleń dla Straży Granicznej.

Dwuosobowy zespół pracowników Centrum regularnie będzie wizytował Strzeżone Ośrodki dla Cudzoziemców w Przemyślu i Lesznowoli w celu monitoringu dostępu do procedury uchodźczej, w tym dostępu do procedur dublińskich, jak również w celu udzielania informacji na temat praw i obowiązków w procedurze. Pracownicy Centrum będą również dystrybuować ulotki zawierające informacje na temat procedury uchodźczej oraz praw i obowiązków cudzoziemców ubiegających się o status uchodźcy lub inne formy ochrony w Polsce.

Te same ulotki oraz informacja będą upowszechniane na wschodniej granicy Polski, na przejściach granicznych w Przemyślu-Medycie i Terespolu, najczęściej przekraczanych przez cudzoziemców poszukujących ochrony. Wielu z nich ma na granicy problemy z jej przekroczeniem oraz z dostępem do procedury uchodźczej.

Pracownicy Centrum będą również monitorować przypadki łamania zasady non-refoulement sformułowanej w Konwencji Genewskiej o statusie uchodźców i ustanawiającej zakaz wydalania lub zwracania uchodźcy do granicy terytoriów, na których jego życiu lub wolności groziłoby niebezpieczeństwo ze względu na rasę, religię, obywatelstwo, przynależność do określonej grupy społecznej lub przekonania polityczne. Systematyczne wizyty na wschodniej granicy, jak również we wskazanych ośrodkach detencyjnych, monitoring oraz dokumentacja takich przypadków będą miały na celu doprowadzenie do pełnego zastosowania zasady non-refoulement w Polsce.

Program AMAS zwraca uwagę na priorytetową rolę Straży Granicznej w procedurze uchodźczej. Od wiedzy i kompetencji Strażników Granicznych zależy często przebieg postępowania w późniejszych fazach, jak również i treść ostatecznej decyzji. Dlatego Centrum Pomocy Prawnej we współpracy z UNHCR zorganizuje szkolenia dla Straży Granicznej. Odbędą się one w Centralnym Ośrodku Szkolenia Straży Granicznej im. Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Koszalinie lub w Centrum Szkolenia Straży Granicznej im. Żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza w Kętrzynie. Tematem szkoleń będzie "Wzmocnienie ochrony uchodźców przez lepsze zarządzanie granicą". Między innymi poruszone zostaną następujące zagadnienia:

- Podstawowe elementy definicji uchodźcy w Konwencji Genewskiej z 1951 r.;
- Podstawowe zasady ochrony uchodźczej - zastosowanie zasady non-refoulement w sytuacjach granicznych;
- UNHCR i jego rola w ochronie uchodźców;
- Integracja uchodźców w społeczeństwie polskim a pobyt w ośrodku strzeżonym;
- Grupy szczególnej troski a procedury ochronne i rola SG. Małoletni bez opieki w procedurze;
- Zagadnienia dotyczące płci a status uchodźcy. SOP/SGVB - procedury przeciwdziałania przemocy na tle seksualnym w ośrodkach dla uchodźców;

- Różnice kulturowe a postępowanie z cudzoziemcami - omówienie najważniejszych grup narodowościowych i religijnych występujących w pracy SG.

B) Projekt „Daj im szansę! - Zwiększenie szans integracji dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy przez pomoc prawną, przeciwdziałanie przemocy i kampanię społeczną”

1 grudnia 2009 Centrum Pomocy Prawnej rozpoczęło realizację projektu dofinansowanego z Europejskiego Funduszu Uchodźczego oraz ze środków budżetu Państwa. Zadania przewidziane do realizacji w projekcie koncentrują się wokół zagadnienia integracji osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce. Integracja jest procesem wielowymiarowym, który uzależniony jest z jednej strony od postaw i aktywności samych cudzoziemców ubiegających się o status, z drugiej zaś od ich recepcji w przyjmującym społeczeństwie tak przez organy publiczne jak i przez podmioty prywatne w tym ogół społeczeństwa. Skuteczna integracja uzależniona jest przy tym od czynników natury społecznej, socjalnej, ekonomicznej, kulturowej oraz prawnej. Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć działa na rzecz uchodźców nieprzerwanie, od początku swojego istnienia, realizując w ten sposób swoją misję statutową działania. Jako organizacja o profilu prawniczym, CPP dotychczas koncentrowało się przede wszystkim na świadczeniu pomocy prawnej. W prezentowanym w niniejszej aplikacji projekcie zaplanowano natomiast kompleksowe działania uzupełniające dotychczasową ofertę CPP. Stojąc na stanowisku, że kompleksowość podejścia zwiększa zakres oddziaływania projektu na beneficjentów oraz wpływa na maksymalizację rezultatów, obok pomocy prawnej w projekcie przewidziano komponent kampanii społecznej promującej integrację, monitoringu bezpieczeństwa i przemocy w ośrodkach dla uchodźców, współpracę z UDSC, Policją i UNHCR w zakresie wdrażania standardów identyfikowania i reagowania na przypadki przemocy w tym przemocy seksualnej oraz powiązane z tą tematyką szkolenia dla pracowników socjalnych ośrodków dla osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. Projekt obejmie następujące podstawowe grupy działań:

A. Wzmocnienie ochrony i poprawa integracji beneficjentów poprzez poprawę dostępu do poradnictwa i informacji prawnej w ośrodkach dla osób ubiegających się o status uchodźcy (recepcyjnych) i poza nimi – pomoc prawna będzie świadczona indywidualnie w wybranych 8 ośrodkach na terenie Polski, które wybrane zostały ze względu na peryferyjność położenia i/lub brak dostępności bezpłatnej pomocy prawnej, w biurze CPP, telefonicznie, za pośrednictwem poczty, faktu oraz on-line.

B. Kampania społeczna dotycząca podniesienia akceptacji uchodźców skierowana do społeczeństwa polskiego – „Daj im szansę!” – kampania będzie polegała na plakatach, szerokiej kampanii w Internecie, w tym na www.youtube.pl oraz przez bannery internetowe. Jej celem jest budowanie pozytywnego wizerunku uchodźców, promocja tolerancji oraz integracji uchodźców w Polsce.

C. Prowadzenie prac Grupy Ewaluacyjnej badającej występowanie i zagrożenia związane z przemocą na tle seksualnym i płciowym w ośrodkach dla cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy – koordynowanie działań i wymiana informacji pomiędzy UDSC, Policją, UNHCR, La Stradą oraz CPP ułatwi systemowe zmiany w kierunku poprawy bezpieczeństwa oraz przez to ułatwienia integracji osób ubiegających się o status

D. Monitoring warunków bezpieczeństwa i występowania przypadków przemocy oraz przemocy seksualnej w ośrodkach dla uchodźców – badanie monitoringowe dostarczy obiektywnych danych na temat obecnego stanu bezpieczeństwa i pomoże wypracować efektywne mechanizmy działania

E. Podniesienie wiedzy pracowników socjalnych ośrodków dla osób ubiegających się o status uchodźcy na temat zjawiska przemocy oraz przemocy na tle seksualnym i płciowym – przeszkolenie

pracowników socjalnych z 8 wybranych ośrodków da im merytoryczne wsparcie do przeciwdziałania przemocy i lepszego identyfikowania jej ofiar wśród osób ubiegających się o status
Zgodnie z wielowymiarowym charakterem integracji, w projekcie CPP przewidziano zarówno działania polegające na bezpośredniej, indywidualnej pomocy prawnej osobom ubiegającym się o status uchodźcy – przebywającym w ośrodkach recepcyjnych jak i poza nimi jak i działania dotyczące tych osób pośrednio: takie jak monitoring warunków bezpieczeństwa i zjawiska przemocy oraz przemocy seksualnej, prace Grupy Ewaluacyjnej oraz kampania społeczna mająca na celu zwiększenie społecznej akceptacji i poparcia dla przyjmowania i integrowania uchodźców. W ten sposób projekt obejmuje na wszystkie podmioty od których integracja jest uzależniona: samych cudzoziemców w procedurze uchodźczej, organy państwowe (UDSC, Policję), społeczeństwo; w tym kontekście prezentowany projekt ma charakter pionierski oraz odznacza się innowacyjnością zastosowanych metod działania.

C) Projekt „Witaj w Polsce! – Wsparcie integracji obywateli państw trzecich przez pomoc prawną i przeciwdziałanie dyskryminacji”

1 lipca 2009 roku Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć rozpoczęło realizację projektu dofinansowanego z Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz Budżetu Państwa pt. „Witaj w Polsce!- wsparcie integracji obywateli państw trzecich przez pomoc prawną i przeciwdziałanie dyskryminacji.” Projekt „Witaj w Polsce!” koncentruje się na wsparciu procesu integracji obywateli państw trzecich w Polsce, w tym zwłaszcza cudzoziemców nowoprzybytych do kraju. Projekt ma w założeniu przeciwdziałać wykluczeniu informacyjnemu oraz ograniczeniu dostępu do poradnictwa prawnego wśród obywateli państw trzecich, a przez to poprawić ich szansę na skuteczną integrację w Polsce oraz zmniejszyć obszary dyskryminacji cudzoziemców w Polsce.

Cudzoziemcy mogą uzyskać wsparcie w zakresie wymaganych prawem procedur i formalności związanych z uzyskaniem długoterminowego zezwolenia na pobyt oraz związanych z podjęciem pracy lub edukacji. Wsparcie będzie polegało na zapewnieniu pomocy informacyjnej oraz pomocy prawnej, z reprezentacją prawną włącznie. Pomoc prawna i bezstronna informacja będą też służyć przeciwdziałaniu dyskryminacji w zatrudnieniu obywateli państw trzecich, oraz w dostępie do innych świadczeń, zwłaszcza tych o charakterze publicznym (jak opieka zdrowotna, edukacja dzieci).

Wszelkie informacje, oraz porady prawne, dostępne pod: nr telefonu **012 633 72 23**

012 633 72 23, e-mail: porady@pomocprawna.org oraz w biurze **Centrum Pomocy Prawnej**, które mieści się przy **ul. Krowoderskiej 11/7 w Krakowie**.

Akcja informacyjna pod tytułem „Witaj w Polsce!” będzie prowadzona na obszarze 4 województw; małopolskiego, podkarpackiego, lubelskiego oraz podlaskiego, dodatkowo niektóre jej elementy będą miały wymiar ogólnopolski – poprzez kampanię w Internecie. Akcja informacyjna prowadzona będzie przede wszystkim poprzez reklamę zewnętrzną rozmieszczoną w najważniejszych miastach; na dworcach PKP, w urzędach wojewódzkich, urzędach pracy, urzędach stanu cywilnego. Dodatkowo, w zmodyfikowanym kształcie akcja informacyjna będzie prowadzona w kuratoriach oświaty, tak aby dotrzeć do szkół, w których kształcą się dzieci obywateli państw trzecich oraz na uczelniach wyższych, zarówno publicznych jak i prywatnych, tak aby dotrzeć do studentów z państw trzecich. Celem akcji ogólnej jak i akcji na uczelniach wyższych będzie poinformowanie o możliwości skorzystania z bezpłatnego wsparcia informacyjnego i prawnego w procedurach związanych z uzyskaniem pozwolenia na pobyt długoterminowy, w formalnościach związanych z zatrudnieniem oraz w zakresie prawa pracy (w tym dyskryminacji w pracy), edukacji, opieki zdrowotnej itp. Podjęta zostanie też współpraca z zainteresowanymi uczelniami w celu stworzenia możliwości uzyskania przez studentów z państw trzecich bezpłatnej pomocy prawnej. Akcja będzie informowała o przydatnej stronie www, na której zebrane będą najważniejsze informacje dotyczące tych procedur i innych kwestii istotnych dla integracji. Ponadto przez reklamowaną stronę możliwy będzie kontakt z prawnikiem, pobranie

pakiety informacji dla obywateli państw trzecich oraz zarejestrowanie się on-line w celu uzyskiwania kwartalnego newslettera informacyjnego.

Drugi istotny zakres projektu dotyczy utworzenia platformy konsultacyjnej dla obywateli państw trzecich i wymiany informacji między zainteresowanymi stronami, włączając w to różne grupy narodowościowe oraz organizacje pozarządowe. Proces konsultacyjny obejmie również stronę rządową reprezentowaną przez Urząd ds. Cudzoziemców. W ramach projektu zorganizowane zostaną 2 jednodniowe seminaria, na które zaproszeni zostaną przedstawiciele najliczniejszych grup obywateli państw trzecich obecnych w Polsce. Podczas wstępnego seminarium otwierającego proces konsultacji, uformowana zostanie grupa robocza złożona z przedstawicieli różnych grup narodowościowych, która odbywać będzie comiesięczne spotkania robocze o charakterze konsultacji. Podczas tych spotkań dyskutowane będą różne zagadnienia tematyczne, stanowiące obszar problematyczny bądź wręcz dyskryminujący dla obywateli państw trzecich; integracja, dostęp do rynku pracy, dyskryminacja w pracy, dostęp do edukacji, dostęp do opieki medycznej, współżycie społeczne, przejawy rasizmu, ksenofobii i inne zagadnienia. Grupa będzie spotykała się roboczo w biurze Centrum, dodatkowo zostanie utworzona grupa dyskusyjna działająca przez pocztę elektroniczną. Grupa będzie także opracowywała na bieżąco główne punkty problematyczne, które zostaną zakomunikowane szefowi Urzędu ds. Cudzoziemców oraz Rzecznikowi Praw Obywatelskich. Celem grupy będzie też lepsze poinformowanie środowiska obywateli państw trzecich o możliwościach wsparcia w integracji ze strony organizacji pozarządowych w Polsce oraz o ich konkretnych prawach. Wspólna praca różnych grup narodowościowych zaowocuje zarazem lepszą widocznością tej kategorii osób wobec organów władzy publicznej oraz pośrednio – lepszą skutecznością procedur przyjmowania nowych imigrantów przez upowszechnianie wiedzy o tych procedurach i formalnościach oraz dostępnym doradztwie prawnym CPP.

Równoległe do prac grupy roboczej, zespół Centrum będzie prowadził bieżący monitoring przypadków dyskryminacji obywateli państw trzecich. Akcja monitoringu obejmie beneficjentów zgłaszających się do Centrum po informację i pomoc prawną. W zidentyfikowanych przypadkach dyskryminacji podjęta zostanie interwencja prawna, a wszystkie przypadki zostaną udokumentowane i ujęte w raporcie końcowym, który będzie upowszechniany przez stronę oraz przesłany do Urzędu ds. Cudzoziemców i Rzecznika Praw Obywatelskich.

D) Kampania Informacyjna przeciwko handlowi ludźmi

Centrum Pomocy Prawnej im. Haliny Nieć rozpoczęło realizację kampanii informacyjnej pod hasłem "Popatrz bliżej. Reaguj. - Handel ludźmi dotyczy również Polski". Kampania ma na celu m.in. uświadomić Polakom, że oni również mogą paść ofiarą handlu ludźmi lub w inny sposób zetknąć się z tym procederem. Ponadto informuje o możliwości uzyskania pomocy prawnej oraz informacji dla ofiar oraz zagrożonych handlem ludźmi.

2 Ormiańskie Towarzystwo Kulturalne

- A Organizowania wsparcia materialnego dla kilkudziesięciu rodzin rocznie,
- B Bezpośrednia opieki prawnej i doradztwa dla kilkuset imigrantów i uchodźców, zwłaszcza z Kaukazu i Zakaukazia, zorganizowania
- C Współprowadzenie szkoły weekendowej dla Ormian w Polsce.
- D Zdobywanie funduszy na poszczególne projekty i koordynowanie ich prowadzenia
- E Projekt: Być online - warsztaty komputerowe dla kobiet ze środowisk ormiańskich.

Powołanie FO KZKO było konieczne dla zapewnienia samodzielności finansowej i organizacyjnej działalności polsko-ormiańskich społeczności. Nasza Fundacja kontynuuje, wspiera i bezpośrednio realizuje programy, dotychczas prowadzone przez KZKO. Działalność Koła to aktywność ponad 100 osób, **integrujących środowiska ormiańskie, polskie i mniejszości etnicznych**. Dorobek to kilkaset spotkań i prezentacji; comiesięczne msze integracyjne, w oryginalnym obrzędku ormiańsko-katolickim; wydanie kilkudziesięciu publikacji: od informatorów po naukowe opracowania; współtworzenie Fundacji Dziedzictwa Ormian polskich. Koło aktywnie udziela różnorodnej pomocy imigrantom w Polsce, szczególnie z krajów po-radzieckich. Początkiem była przeprowadzona w 1989 roku ogólnopolska akcja pomocy dla ofiar trzęsienia ziemi w Armenii.

Do najistotniejszych celów istnienia Fundacji zaliczamy realizację działań służących wyrównywaniu szans grup słabszych oraz pomoc grupom zagrożonym czy poddanym społecznej, kulturowej i prawnej dyskryminacji. **Od początku istnienia FO KZKO intensywnie przygotowujemy kilkanaście programów, których realizacja sukcesywnie prowadzona jest w zakresie:**

kulturowym – działalność integracyjna na rzecz mniejszości etnicznych w Polsce (wspólne projekty z organizacjami karaimskimi, tatarskimi, żydowskimi, romskimi, rosyjskimi; działania na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, lokalnych wspólnot oraz grup i środowisk marginalizowanych społecznie (spotkania i imprezy - Świecenie wody, Szaszłyk, Bał, Chorutowe warsztaty, kiermasz świąteczny, warsztaty taneczne i muzyczne, tworzymy Bibliotekę Ormiańską),

społecznym – pomoc prawna, doradztwo zawodowe, opieka zdrowotna i pomoc edukacyjna dla uchodźców i imigrantów z byłych republik radzieckich; popularyzowanie aktywności obywatelskiej działania służące wyrównywaniu szans grup zagrożonych społecznym wykluczeniem i dyskryminowanych (biuro pomocy prawnej i doradztwa zawodowego prowadzone w Warszawie, Gliwicach i Łodzi, warsztaty obsługi komputera, lektorat języka polskiego - w przygotowaniu, pomoc Szkółce ormiańskiej, tworzymy młodzieżową drużynę piłkarską),

naukowym – wspieramy merytorycznie kilka projektów badawczych, prowadzonych przez młodych naukowców, m.in. Sytuacja kobiety ormiańskiej diaspory w Polsce; Badania porównawcze sytuacji Ormian w Polsce i Polaków w Armenii (IKP UW); Ormianie jako społeczności Sieci (IS PAN); Migracja ormiańska w Polsce (UMK Toruń), badania konserwatorskie na Ukrainie;

organizacyjnym – rozbudowa struktury FO KZKO, budowanie niezależnej, obywatelskiej i stabilnej organizacji pozarządowej (wyposażamy biuro fundacji, powstaje portal ormiański i strona internetowa FO KZKO, nawiązaliśmy współpracę z kilkunastoma specjalistami z obszarów ekonomii i zarządzania, prawa administracyjnego i karnego, działalności pozarządowej oraz naukowcami reprezentującymi nauki humanistyczne i ekonomiczne).

Otrzymaliśmy dotację na realizację naszego projektu pt. **Być online - warsztaty komputerowe dla kobiet ze środowisk ormiańskich**. Wykonanie programu trwało od listopada 2007 r. do stycznia br., w ramach, którego zrealizowaliśmy wszystkie założenia. Celem projektu było praktyczne wspieranie kobiet i ułatwieniem tej grupie dostępu do instrumentów przeciwdziałających procesom wykluczenia. W możliwym zakresie, na jaki pozwalały otrzymane środki, realizacja programu była także

konkretnym przeciwdziałaniem powstawaniu barier kulturowych i promowaniu otwartych postaw obywatelskich.

Fundację współtworzą osoby z ponad dwudziestoletnim doświadczeniem w pracy organizacyjnej i animacyjnej. Reprezentują zróżnicowane środowiska zawodowe: prawnik, wykładowca i specjalistka ds. zarządzania turystyką, nauczycielka języka rosyjskiego i sekretarz biura, kulturoznawca i współpracownik Polskiej Akademii Nauk. Współpracujemy z trzema prawnikami, specjalizującymi się w prawie administracyjnym i sprawach dotyczących uchodźców i imigrantów oraz prawie karnym. Od początku istnienia FO KZKO, na zasadach wolontariatu, pomaga nam w doradztwie prawnym grupa studentów Wydziału Prawa Uniwersytetu Warszawskiego. Poza tym do grona współpracowników zaliczyć możemy informatyków, politologów, socjologów, ekonomistów o rozmaitych specjalizacjach zawodowych, pochodzeniu i w zróżnicowanym wieku.

3 Uniwersytet Jagielloński: Ośrodek Praw Człowieka

Przy współpracy z MOPS w Krakowie

Projekt: Edukacja dla Integracji – Partnerstwo na rzecz Uchodźców, budowa partnerstwa na rzecz rozwoju zainicjowana przez Ośrodek Praw Człowieka Uniwersytetu Jagiellońskiego – temat I, IW EQUAL.

Czas realizacji 2006-2007

A) Projekt „Edukacja dla Integracji – Partnerstwo na Rzecz Uchodźców”

Projekt zajmuje się problemami związanymi z dyskryminacją i nierównościami na rynku pracy, dotyczącymi osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce.

Grupą społeczną, na której potrzeby mają odpowiadać działania Partnerstwa, są osoby ubiegające się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce.

Celem Partnerstwa jest wsparcie integracji społecznej i zawodowej osób ubiegających się o status uchodźcy. Cel ten realizowany będzie poprzez trzy bloki programowe w ramach projektu: blok prawny, blok językowy i blok „Informacje o Polsce”.

W ramach bloku prawnego wdrożony zostanie program kompleksowej informacji i indywidualnej pomocy prawnej na rzecz osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. Informacja i pomoc prawna obejmować będzie w pierwszym rzędzie zagadnienia związane z procedurą uchodźczą.

Blok językowy obejmował będzie kursy i szkolenia w zakresie języka polskiego. Forma i treść zajęć dostosowane będą do specyfiki sytuacji osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy. W tym zakresie blok językowy będzie komplementarny w stosunku do dwóch pozostałych bloków i będzie wspierał ich skuteczność. Organizacja zajęć uwzględniała będzie potrzeby poszczególnych grup (w szczególności wiekowych).

Blok „obywatelski” nakierowany jest na przekazanie osobom ubiegającym się o nadanie statusu uchodźcy w Polsce podstawowych informacji dotyczących rzeczywistości społecznej i prawnej kraju, a także zagadnień jego historii i kultury, w tym problematyki integracji europejskiej. Blok obywatelski dostarczał będzie informacji z zakresu zabezpieczenia społecznego oraz dostępnych możliwości poszukiwania i podjęcia pracy zawodowej lub rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie jest jednym z partnerów przygotowujących i realizujących projekt. Instytucją zarządzającą projektem jest Ośrodek Praw Człowieka Uniwersytetu Jagiellońskiego. W lutym 2005 roku zawarto umowę bilateralną pomiędzy Ośrodkiem Praw Człowieka Uniwersytetu Jagiellońskiego a Gminą Miejską Kraków - Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krakowie, w oparciu o którą realizowano projekt.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krakowie w ramach Działaniu I uczestniczył w spotkaniach panelowych partnerstwa oraz spotkaniach grup roboczych: bloku informacji o Polsce oraz bloku prawnego. W ramach swoich zadań w Działaniu I MOPS opracował informacje na temat dotychczasowych doświadczeń związanych z grupami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, które zostały ujęte w „Raporcie końcowym opisującym dotychczasowe doświadczenia Partnerów w zakresie obejmującym realizację Projektu Equal”, a które były uwzględnione przy określaniu zadań partnerów w Działaniu II.

W wyniku prac grup roboczych, w których uczestniczył MOPS opracowano i przeprowadzono ankietę dotyczącą problemów cudzoziemców ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy, przebywających w czterech ośrodkach dla uchodźców na terenie Polski (Lublin, Radom, Czerwony Bór, Łuków) sporządzono raport zawierający diagnozę beneficjentów ostatecznych oraz ich potrzeby związane z integracją społeczno-zawodową w Polsce.

W czerwcu 2005 roku zawarto umowę o Partnerstwie na rzecz rozwoju pomiędzy MOPS a zarządzającym projektem Ośrodkiem Praw Człowieka Uniwersytetu Jagiellońskiego. Z umowy wynika, iż w latach 2006– 2007, MOPS otrzyma 23 500 zł. na realizację działań przewidzianych projektem.

Projekt będzie realizowany w przypadku akceptacji planu działania II przez Krajową Strukturę Wsparcia. W 2006 roku w ramach projektu, MOPS planuje wprowadzenie do budżetu Miasta 8 500zł. W ramach działania II Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w przygotuje treść ulotek o regulacjach i procedurach wpływających na możliwość wykorzystania uprawnień socjalnych z zakresu świadczeń opieki zdrowotnej oraz o zatrudnieniu i instrumentach rynku pracy, mających zastosowanie do osób, które uzyskały status uchodźcy i cudzoziemców, którym udzielono zgody na pobyt tolerowany. Ponadto przygotuje wzór poradnika dla wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces przekazywania w/w informacji oraz przeprowadzi szkolenia dla wolontariuszy. Założeniem projektu jest jak najszerszy udział wolontariatu, w szczególności studenckiego.

4 Regionalne Centrum Integracji Społecznej, wojewódzka Biblioteka Publiczna w Krakowie

A prowadzenie internetowego serwisu pn. Regionalne Centrum Integracji Społecznej (RCIS)

B działalność informacyjno – edukacyjna

Misją Regionalnego Centrum Integracji Społecznej jest tworzenie przyjaznego klimatu dla osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, przede wszystkim imigrantów, mniejszości narodowych i grup etnicznych, a także osób starszych. Centrum prowadzi działalność informacyjno - edukacyjną, zbiera materiały dotyczące tych grup, współpracuje z administracją publiczną i organizacjami pozarządowymi. Wszystkich zainteresowanych zapraszamy do współpracy!

1) prowadzenie internetowego serwisu pn. Regionalne Centrum Integracji Społecznej (RCIS), gromadzącego informacje o przepisach prawnych dotyczących praw człowieka i obywatela, o funkcjonowaniu organizacji pozarządowych i stowarzyszeń mniejszości narodowych i etnicznych z terenu Małopolski, o projektach edukacyjnych i kulturalnych realizowanych przez różne instytucje w zakresie promocji idei tolerancji i polityki anty-dyskryminacyjnej;

2) organizacja i obsługa zaplecza informacyjnego dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym w szczególności: osób starszych i niepełnosprawnych, imigrantów, mniejszości narodowych i etnicznych. inicjowanie prac w ww. zakresie w innych bibliotekach publicznych z terenu województwa małopolskiego; prowadzenie prac studyjnych w zakresie potrzeb informacyjnych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym; upowszechnianie edukacji i informacji o integracji społecznej; wspieranie inicjatyw kształtujących postawy tolerancji i otwarcia na "Innego"; promocja działań edukacyjnych zapobiegających procesom wykluczania społecznego oraz stymulowanie procesów włączenia społecznego

5 Towarzystwo Interwencji Kryzysowej

A Projekt: w naszym imieniu.

B Z Perspektywy Romów

A) Projekt: w naszym imieniu

b) W trakcie realizacji projektu „W naszym imieniu” odbywał się dyżur prawny, w ramach którego udzielano porad prawnych cudzoziemcom przebywającym na terytorium RP.

Dyżury odbywały się w każdy poniedziałek począwszy od października 2008r. do sierpnia 2009r. Ponadto kilkakrotnie zorganizowano wyjazd do grup cudzoziemców mieszkających poza terytorium Krakowa, a to m.in. do Gdańska, Andrychowa, Warszawy, etc.

Poza poradami udzielanymi bezpośrednio gromadzono pytania od cudzoziemców również drogą mailową i w ten sposób przekazywano stosowane informacje zainteresowanym.

W trakcie porad, oprócz wyjaśniania kwestii prawnych formułowano pisma procesowe, wnioski do Urzędu ds. cudzoziemców, odwołania, skargi, etc.

W trakcie realizacji projektu udzielono 150 konsultacji prawnych.

Najczęściej zadawane pytania w trakcie porad to:

- zasady uzyskiwania prawa pobytu na terytorium RP;
- zasady ubiegania się o status uchodźcy;
- zasady ubiegania się o pobyt tolerowany;
- zasady ubezpieczania się cudzoziemców przebywających na terytorium RP;
- zasady ubiegania się o wizę o pracę i pozwolenie na pracę na terytorium RP;
- zasady korzystania z ubezpieczenia wykupionego poza terytorium RP;
- prawa cudzoziemców w kontekście dyskryminacji ze względu na pochodzenie;
- uzyskiwanie prawa do emerytury i renty;
- procedury i zasady dot. ubiegania się o obywatelstwo polskie;
- odwołania od decyzji Urzędu ds. Cudzoziemców;
- zasady zakładania i funkcjonowania organizacji pozarządowych, w których mogą uczestniczyć cudzoziemcy;
- stosunki pracownicze – lobbing i dyskryminacja w miejscu pracy;
- możliwość zakupu nieruchomości przez cudzoziemców na terytorium RP;
- i inne.

Do realizatorek projektu zwróciła się również dziennikarka z gazety białoruskiej wydawanej w Polsce z prośbą o komentarz dot. sytuacji rodziny, która od ponad 10 lat przebywa na terytorium RP, a obecnie utraciła prawo do legalnego pobytu i grozi jej deportacja. W komentarzu do artykułu wskazano możliwe do zastosowania postępowanie, które może zapewnić tej rodzinie prawo dalszego pobytu na terytorium RP.

KAZUSY

1. Obywatelowi Czeczenii, przebywającemu na terytorium RP odmówiono prawa do uzyskania statusu uchodźcy, pobytu tolerowanego oraz ochrony uzupełniającej. W uzasadnieniu Urząd ds. Cudzoziemców stwierdził, że aplikującemu nie przysługuje żadna z w/w form pomocy ze strony władz RP, ponieważ w kraju jego pochodzenia nie grozi mu niebezpieczeństwo. Od decyzji Urzędu napisano odwołanie, w którym wskazano na obecną sytuację w Czeczenii, sposób traktowania tam obywateli, którzy kiedykolwiek opuścili kraj, oraz realne zagrożenia, na jakie będzie narażony aplikujący po deportacji do kraju.

Urząd ds. Cudzoziemców uwzględnił skargę i poprosił o uzupełnienie skargi o wskazanie konkretnych zagrożeń. Nie jest nam znany finał sprawy, ale są prognozy na pozytywne jej rozpatrzenie przez urząd.

2. Obywatelka Wietnamu ubiega się o przyznanie statusu uchodźcy, pobytu tolerowanego lub ochrony uzupełniającej. Urząd ds. cudzoziemców rozpoznał jej wniosek negatywnie. Po odrzuceniu jej wniosku, aplikująca zwróciła się o pomoc w napisaniu skargi na decyzję UDC. Zgodnie z jej prośbą przygotowano wniosek, w którym przedstawiono sytuację obecnie panującą w Wietnamie, sposób w jaki traktowani są tam obywatele, szczególnie ci, którzy mieli odwagę opuścić kraj. Wskazano na badania jakie przeprowadzono w Wietnamie diagnozujące sytuację polityczną i społeczną tego kraju. Raport Human Rights Watch, wyraźnie wskazuje na dyskryminację kobiet, oraz fakt, że są one ofiarami handlu ludźmi, gwałtów i nieludzkiego traktowania.

Do dnia dzisiejszego nie jest nam znany los skargi i sposób jej rozpatrzenia przez Urząd.

3. Cudzoziemcy z Ukrainy zgłosili problem dotyczący uznawania przez polskie ośrodki zdrowia ubezpieczenia, które każdy kto ubiega się o wizę do Polski musi wykupić. Ubezpieczenie to winno gwarantować ich posiadaczom możliwość skorzystania z usług medycznych na terytorium RP, jednak polscy lekarze nie chcą ich respektować.

Taki stan sprawy może mieć miejsce z powodu trudności, na jakie napotyka się przy uzyskaniu zwrotu należności za udzieloną pomoc medyczną. Wiele zależy od treści umowy ubezpieczenia. Jeśli w umowie jest zapis, który mówi, że ubezpieczony winien zapłacić za usługę medyczną, otrzymać rachunek i na tej podstawie ubiegać się o zwrot kosztów od ubezpieczyciela, to właśnie taki tryb postępowania należy zastosować.

Jeśli umowa przewiduje inny tryb postępowania wówczas należy podjąć działania zgodne z warunkami umowy.

Niezależnie jednak od treści umowy warto wiedzieć, że zgodnie z treścią ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz.U. 1991 Nr 91 poz. 408, z późn. zm.) :

Zakład opieki zdrowotnej nie może odmówić udzielenia świadczenia zdrowotnego osobie, która potrzebuje natychmiastowego udzielenia takiego świadczenia ze względu na zagrożenie zdrowia lub życia. (art. 7) (Również grypa czy katar stanowią zagrożenie zdrowia, więc zakład opieki zdrowotnej nie może odmówić pomocy osobie cierpiącej na tę dolegliwość).

4. Osoba x wystawia cudzoziemcowi oświadczenie o zamiarze zatrudnienia, jednak po przyjeździe do Polski okazuje się, że tej pracy nie ma. Inny pracodawca chce zatrudnić – czy może i jakie są procedury?

Nowy pracodawca może zatrudnić cudzoziemca, jednak zanim to zrobi, musi zarejestrować w powiatowym urzędzie pracy właściwym dla jego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej oświadczenie o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcowi. W tym oświadczeniu powinien zaznaczyć, że to oświadczenie dotyczy osoby, która już ma wizę o pracę i że oświadczenie dot. tylko powierzenia pracy, a nie procedury związanej z uzyskaniem wizy.

Zatrudnienie takie nie może przekroczyć 6 m-cy, które liczy się od dnia wjazdu na terytorium RP.

Przepisy: wprost żadna ustawa o tym nie mówi, ale też żadne przepisy tego nie zabraniają. W druku dot. zamiaru powierzenia pracy jest taka opcja do zaznaczenia także wniosek: cudzoziemiec nie musi opuszczać terytorium RP, i może pracować u innego pracodawcy, niż ten, który wystawił pierwszy dokument.

c) Szkolenia

W dniach 6 i 7 grudnia 2008 odbyło się w siedzibie Towarzystwa Interwencji Kryzysowej na ul. Krakowskiej 19 w Krakowie dwudniowe szkolenie "Dyskusja i wywiad - jak się to robi" czyli

prowadzenie spotkań, grup dyskusyjnych i rozwoju, gromadzenie świadectw, prowadzenie wywiadów, obsługa sprzętu (dyktafon, kamera). Notatka ze szkolenia

W dniach 7 i 8 lutego 2009 odbyło się w siedzibie Towarzystwa Interwencji Kryzysowej na ul. Krakowskiej 19 w Krakowie dwudniowe szkolenie "Organizowanie się, wyznaczanie celów, strategii" czyli: etapy tworzenia projektu, określanie celów, identyfikacja potrzeb własnej grupy, planowanie działań w ramach projektu

Kalendarium:

wrzesień-listopad 2008- rekrutacja beneficjentek do projektu

listopad 2008- sierpień 2009- stały punkt informacji i porad prawnych dla beneficjentek

wrzesień 2008-sierpień 2009- budowanie systemu gromadzenia i przekazywania informacji

Projekt finansowany ze środków Funduszu dla Organizacji Pozarządowych w ramach komponentu "Demokracja i społeczeństwo obywatelskie".

B) Projekt: z perspektywy Romów.

Celem projektu jest zwiększenie udziału młodzieży romskiej w definiowaniu i rozwiązywaniu problemów, które skutkują tym, że młode Romki i Romowie w sposób szczególny narażeni są na pokrzywdzenie przestępstwem / oskarżenie o popełnienie przestępstwa. Grupą docelową jest młodzież pochodzenia romskiego z obszaru Polski południowej, oraz lokalne instytucje i organizacje zaangażowane w profilaktykę i zwalczanie przestępczości (sądy, więzienia, urzędy administracji publicznej, zakłady poprawcze). Wywiady i grupy dyskusyjne oraz debatę prowadzone wśród młodzieży romskiej i przedstawicieli instytucji i organizacji wykorzystamy do opracowania wraz z młodzieżą romską materiałów szkoleniowych, udostępnionych na stronie www. Przygotujemy młodzież romską do prowadzenia szkoleń. Wraz z młodzieżą romską zrealizujemy szkolenia adresowane do policji, przedstawicieli wymiaru sprawiedliwości, szkolnictwa i samorządów oraz młodzieży.

Projekt zakłada włączenie młodzieży romskiej w definiowanie jej potrzeb i problemów, przygotowanie materiałów szkoleniowych, przygotowanie do współprowadzenia szkoleń, współdziałanie w prowadzeniu szkoleń.

Celem projektu jest też poprawa współpracy pomiędzy przedstawicielami administracji publicznej a społecznością romską oraz organizacjami pozarządowymi reprezentującymi / wspierającymi społeczność romską.

Chcielibyśmy osiągnąć akceptację społeczności romskiej dla współdziałania młodzieży - dziewcząt i chłopców w ujawnianiu swych doświadczeń, pracy nad tworzeniem materiałów szkoleniowych i prowadzeniu szkoleń poprzez zdefiniowanie tych działań jako pracy na rzecz społeczności romskiej. Zamierzamy wzbogacić wiedzę o formach i przyczynach szczególnego narażenia młodzieży romskiej na pokrzywdzenie przestępstwem / oskarżenie o popełnienie przestępstwa. Chcemy gromadzić informacje o kontaktach młodzieży romskiej z organami ścigania, wymiarem sprawiedliwości, zakładami wychowawczymi, poprawczymi i karnymi poprzez przeprowadzenie wywiadów i grup dyskusyjnych zarówno z młodzieżą romską jak i z profesjonalistami zaangażowanymi w działania prewencyjne i postpenitencjarne oraz przedstawicielami organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

W czasie debaty dotyczącej współpracy społeczności romskiej i organizacji reprezentujących / wspierających społeczność romską z przedstawicielami administracji publicznej i profesjonalistami chcemy wypracować consensus co do adekwatnych kulturowo działań prewencyjnych, wychowawczych i resocjalizacyjnych oraz postpenitencjarnych.

Oczekujemy, iż młodzież romska zaangażowana w prace projektu będzie kontynuować działania na rzecz swojej społeczności, wspierana w tym poprzez stowarzyszenia działające na rzecz społeczności romskiej / reprezentujące społeczność romską, a jej aktywizm wzmocni prawdopodobieństwo zmiany

niepożądanych postaw i praktyk w stosunku do dziewcząt i chłopców romskich a zarazem sprzyjać będzie upłomocnieniu młodzieży romskiej.

Grupą, do której Projekt jest kierowany są młode Romki oraz Romowie zamieszkujący tereny Małopolski w wieku 15-25 lat. Młodzież romska (około 40 osób) oraz jej rodzice (około 20 osób) będzie wspierana w definiowaniu, przekazywaniu i upowszechnianiu swoich doświadczeń i przemyśleń.

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI KATOWICE

ADMINISTRACJA KATOWICE

1 Komenda Miejska Policji w Katowicach

1 Komenda Miejska Policji w Katowicach

"Policjanci w toku wykonywania czynności służbowych mają obowiązek respektowania godności ludzkiej oraz przestrzegania i ochrony praw człowieka."

art. 14 ust. 3 Ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji

Pełnomocnik Komendanta Wojewódzkiego Policji w Katowicach ds. Ochrony Praw Człowieka w Policji

Do zadań Pełnomocnika ds. Ochrony Praw Człowieka należą:

- propagowanie praw człowieka i dbanie o przestrzeganie standardów ich ochrony w jednostkach i komórkach organizacyjnych Policji na terenie województwa;
- bieżące monitorowanie działań Policji pod kątem respektowania godności ludzkiej i przestrzegania praw człowieka, a także proponowanie rozwiązań mających na celu utrzymanie wysokich standardów w tym zakresie;
- inicjowanie współpracy oraz utrzymywanie stałego kontaktu z instytucjami i organizacjami pozarządowymi mogącymi wspomóc działania Policji w dziedzinie ochrony praw człowieka;
- inicjowanie, monitorowanie i koordynowanie działań jednostek i komórek organizacyjnych Policji na terenie województwa, w zakresie realizacji zaleceń krajowych i międzynarodowych instytucji i organizacji powołanych do ochrony praw człowieka oraz zadań wynikających z krajowych programów dotyczących obszaru ochrony praw człowieka;
- sporządzanie informacji, opinii i stanowisk w przedmiocie oceny zgodności działań policjantów ze standardami ochrony praw człowieka;
- diagnozowanie potrzeb szkoleniowych, inicjowanie lub samodzielne organizowanie szkoleń niezbędnych do zapewnienia właściwego poziomu respektowania praw człowieka przez funkcjonariuszy Policji na terenie województwa;
- reprezentowanie Komendanta Wojewódzkiego Policji w krajowych i międzynarodowych przedsięwzięciach poświęconych prawom człowieka;
- sporządzanie rocznych raportów z działalności Komendy Wojewódzkiej Policji w zakresie ochrony praw człowieka
- bieżąca współpraca z Pełnomocnikiem Komendanta Głównego Policji ds. Ochrony Praw Człowieka w zakresie realizacji ww. zadań.

